

Stjórnartillaga.

um fimm ára samgönguáætlun fyrir árin 2020–2024.

Alþingi ályktar, sbr. lög um samgönguáætlun, nr. 33/2008 með síðari breytingum, að á árunum 2020–2024 skuli unnið að samgöngumálum í samræmi við eftirfarandi aðgerðaáætlun sem er hluti af og innan ramma samgönguáætlunar fyrir árin 2020–2034 þar sem mörkuð er stefna og markmið sett fyrir allar greinar samgangna á gildistíma áætlunarinnar. Aðgerðaáætlunin tekur mið af ramma fjármálaáætlunar fyrir árin 2020–2024.

Fjárhæðir eru á verðlagi eins og það birtist í frumvarpi til fjárlaga 2020 og eru í milljónum króna.

Tafla 1 – Fjármálaáætlun 2020-2024.

Fjármálaáætlun 2020-2024	2020	2021	2022	2023	2024	Samtals
Samgöngur samtals	45.417	44.516	37.543	39.273	37.899	204.648
10-211 Vegagerðin	38.843	38.109	31.309	33.018	31.706	172.985
101 Almennur rekstur	1.140	1.118	1.095	1.084	1.073	5.510
107 Þjónusta	6.191	6.191	6.191	6.191	6.191	30.955
115 Styrkir til almenningssamgangna	3.461	3.391	3.323	3.290	3.257	16.722
610 Framkvæmdir á vegakerfinu	27.035	26.581	20.069	21.866	20.604	116.155
620 Framkvæmdir við vita og hafnir	871	773	577	534	528	3.283
682 Botndælubúnaður við Landeyjahöfn	144	54	53	52	52	355
221-101 Samgöngustofa	2.731	2.679	2.627	2.597	2.571	13.199
231-101 Rannsóknarnefnd samgönguslysa	173	169	166	164	163	835
241-670 Hafnabótasjóður	923	1.023	1.023	1.073	1.062	5.104
252-101 Flugvellir og flugleiðsögubjónusta	2.541	2.538	2.421	2.421	2.397	12.318
998-130 Varasjóður málaflokks	206					206
Verðlag fjárlagafrumvarps 2020.						

1. SAMGÖNGUSTOFA

Tafla 2 – Fjármál Samgöngustofu.

Tekjur og framlög						
Verðlag fjárlagafrv. 2020. Fjárhæðir í millj. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	Samtals
Framlag úr ríkissjóði	1.340	1.314	1.289	1.233	1.221	6.397
Rekstrartekjur	1.391	1.364	1.338	1.280	1.267	6.641
Til ráðstöfunar alls	2.731	2.679	2.627	2.513	2.488	13.038

Gjöld

Verðlag fjárlagafrv. 2020. Fjárhæðir í millj. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	Samtals
Stjórnsýsla og rekstur	702	688	674	644	637	3.345
Forvarnir og öryggisáætlanir Íslands	231	229	226	219	218	1.123
Eftirlit með innlendum aðilum	831	814	798	762	754	3.959
Eftirlit með erlendum aðilum	71	70	68	65	65	339
Þjónusta og skrár í umsjón Samgöngustofu	862	844	827	790	782	4.105
Rannsóknir, þróun og umhverfismál	34	34	33	33	33	167
Samtals	2.731	2.679	2.627	2.513	2.488	13.038

2. FLUGVELLIR OG FLUGLEIÐSÖGUÞJÓNUSTA

Tafla 3 – Fjármál flugmála.

Tekjur og framlæg						
Verðlag fjárlaga 2020. Fjárhæðir í millj. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	Samtals
Framlæg úr ríkissjóði	2.541	2.538	2.421	2.421	2.397	12.318
Rekstrartekjur	600	600	600	600	600	3.000
Til ráðstöfunar alls	3.141	3.138	3.021	3.021	2.997	15.318

Gjöld

Verðlag fjárlaga 2020. Fjárhæðir í millj. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	Samtals
Rekstur og þjónusta	2.584	2.584	2.584	2.584	2.584	12.920

Stofnkostnaður (sjá sundurliðun í töflu 4)	0	30	0	0	0	30
Viðhald og reglubundin endurnýjun búnaðar (sjá sundurliðun í töflu 5)	557	554	437	437	413	2.398
Gjöld alls	3.119	3.158	3.041	3.041	3.041	15.400

Tafla 4 - Stofnkostnaður - sundurliðun						
<i>Verðlag fjárlaga 2020. Fjárhæðir í millj. kr.</i>	2020	2021	2022	2023	2024	Samtals
Alþjóðaflugvellir í grunnneti						
Reykjavík	0	30	0	0	0	30
Akureyri	0	0	0	0	0	0
Egilsstaðir	0	0	0	0	0	0
Samtals alþjóðaflugvellir í grunnneti	0	0	0	0	0	30
Samtals aðrir flugvellir í grunnneti	0	0	0	0	0	0
Samtals aðrir flugvellir og lendingarstaðir	0	0	0	0	0	0
Samtals stofnkostnaður	0	30	0	0	0	30

Tafla 5 - Viðhald og reglubundin endurnýjun búnaðar - sundurliðun							
Verðlag fjárlaga 2020. Fjárhæðir í millj. kr.		2020	2021	2022	2023	2024	Samtals
Alþjóðaflugvellir í grunnneti							
Sameiginl.	Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða	0	15	15	30	15	75
Reykjavík	Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða	127	380	290	71	245	1.113
	Byggingar og búnaður	8	0	20	0	0	28
	Ýmis leiðsögu- og ljósabúnaður og leiðrétting frávika	7	0	0	0	0	7
Akureyri	Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða	52	5	0	0	0	57
	Byggingar og búnaður	0	18	0	0	0	18
	Ýmis leiðsögu- og ljósabúnaður og leiðrétting frávika	3	0	0	0	0	3
Egilsstaðir	Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða	0	0	0	0	0	0
	Byggingar og búnaður	0	0	15	0	0	15
	Ýmis leiðsögu- og ljósabúnaður og leiðrétting frávika	3	0	0	0	0	3
Samtals alþjóðaflugvellir í grunnneti		200	418	340	101	260	1.319

Aðrir flugvellir í grunnneti							
	Hönnun aðfluga á öðrum flugvöllum	3	3	3	3	3	15
Vestmannaeyjar	Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða	86	92				178
	Byggingar og búnaður						0
Ísafjörður	Ýmis leiðsögu- og ljósabúnaður og leiðrétting frávika						0
	Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða	97,5					97,5
	Byggingar og búnaður						0
Bíldudalur	Ýmis leiðsögu- og ljósabúnaður og leiðrétting frávika						0
	Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða						0
	Ýmis leiðsögu- og ljósabúnaður og leiðrétting frávika						0
Gjögur	Ýmis leiðsögu- og ljósabúnaður og leiðrétting frávika				35		35
Húsavík	Byggingar og búnaður					74,5	74,5
	Ýmis leiðsögu- og ljósabúnaður og leiðrétting frávika	2					2
Grímsey Þórshöfn	Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða				42		42
	Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða			85			85
	Ýmis leiðsögu- og ljósabúnaður og leiðrétting frávika				90	21	111
Vopnafjörður	Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða				61,5		61,5
Hornafjörður	Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða				88		88
	Byggingar og búnaður	6					
	Ýmis leiðsögu- og ljósabúnaður og leiðrétting frávika	115					115
Samtals aðrir flugvellir í grunnneti		309,5	95	88	319,5	98,5	904,5

Aðrir flugvellir og landingarstaðir							
Hönnun aðfluga	1	1	1	1	1		5
Yfirborðsviðhald flugbrauta og hlaða							
Blönduós	0	0	0	0	19		19
Fagurhólsmýri	0	0	0	0	16		16
Samtals aðrir flugvellir og landingarstaðir	1	1	1	1	36		40
Sameiginleg verkefni							
Til leiðréttinga og brýnna verkefna	16,5	40	8	15,5	18,5		98,5
Samtals sameiginleg verkefni	16,5	40	8	15,5	18,5		98,5
Samtals viðhald og reglubundin endurnýjun búnaðar							
	557	554	437	437	413		2.398

3. VEGAGERÐIN

Tafla 6 – Fjármál Vegagerðarinnar.

Tekjur og framlög						
Verðlag fjárlaga 2020, fjárhæðir í millj. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	Samtals
10-211 Vegagerðin						
Rekstrarframlög	10.360	10.268	10.177	10.133	10.089	51.026
Fjárfestingarframlög	28.050	27.408	20.699	22.452	21.184	119.793
Framlög úr ríkissjóði samtals:	38.410	37.676	30.876	32.585	31.273	170.819
Almennar sértekjur	423	423	423	423	423	2.114
Tekjur af Landeyjahöfn	10	10	10	10	10	50
Sértekjur samtals:	433	433	433	433	433	2.164
Til ráðstöfunar samtals:	38.843	38.108	31.308	33.017	31.705	172.982
10-241 Hafnaframkvæmdir						
Rekstrarframlög	923	1.023	1.023	1.073	1.062	5.104
Framlög úr ríkissjóði samtals:	923	1.023	1.023	1.073	1.062	5.104
Til ráðstöfunar samtals:	923	1.023	1.023	1.073	1.062	5.104

Gjöld

Verðlag fjárlaga 2020, fjárhæðir í millj. kr.

2020 2021 2022 2023 2024 Samtals

10-211 Vegagerðin

Rekstur:

Almennur rekstur	906	883	860	849	838	4.337
Stjórn og undirbúningur	488,4	466,0	443,0	432,0	421,0	
Sértekjur	-224,7	-224,7	-224,7	-224,7	-224,7	
Vaktstöð siglinga	292,0	292,0	292,0	292,0	292,0	
Viðhald vita og leiðsögukerfa	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	
Rekstur Landeyjahafnar	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	
Sértekjur	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	
Rannsóknir	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	
Þjónusta	5.993	5.993	5.993	5.993	5.993	29.967
Svæði og rekstrardeild (sértekjur)	-198,0	-198,0	-198,0	-198,0	-198,0	
Almenn þjónusta	2.476,6	2.476,6	2.476,6	2.476,6	2.476,6	
Vetaráþjónusta	3.714,8	3.714,8	3.714,8	3.714,8	3.714,8	
Styrkir til almenningssamgangna	3.461	3.391	3.323	3.290	3.257	16.722
Ferjur, sérleyfi á landi, innanlandsflug	2.455,0	2.385,0	2.317,0	2.284,0	2.251,0	
Almenningssamgöngur á höfuðborgarsvæðinu	1.006,0	1.006,0	1.006,0	1.006,0	1.006,0	

Fjárfestingar:**Framkvæmdir á vegakerfinu**

Viðhald	9.960	10.700	10.700	10.500	10.500	52.360
Nýframkvæmdir (Sjá sundurliðun í töflu 7)	17.075	15.881	9.369	11.366	10.104	63.795

Framkvæmdir við vita og hafnir	871	773	577	534	528	3.283
Vitabyggingar	15	15	15	20	20	
Sjóvarnargarðar (Sjá sundurliðun í töflu 9)	120	150	150	150	150	
Landeyjahöfn	713	538	377	334	328	
Ferjubryggjur	3	3	50	10	10	
Hafna- og strandrannsóknir	5	10	10	15	15	

Botndælubúnaður við Landeyjahöfn	144	54	53	52	52	355
---	------------	-----------	-----------	-----------	-----------	------------

Samtals Vegagerðin 10-211:	38.410	37.676	30.876	32.585	31.273	170.819
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

10-241 Hafnaframkvæmdir**Rekstur:**

Hafnabótasjóður (Sjá sundurliðun í töflu 8)	923	1.023	1.023	1.073	1.062	5.104
--	------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Samtals hafnaframkvæmdir 10-241:	923	1.023	1.023	1.073	1.062	5.104
---	------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Tafla 7 - Vegáætlun 2020–2024 – sundurliðun nýframkvæmda.

Vísitala áætlana 17.200

Suðursvæði I

Vegnr.	Vegheiti		Lengd kafla [km]	Eftirstöðvar kostnaðar 1.1.2020		2020	2021	2022	2023	2024	2025+ Framhald
	Kaflannr.	Kaflaheiti		[m.kr.]							
1		Undirbúningur verka utan áætlunar		260	50	50	50	50	60	+	
	b2-b4	Hringvegur									
		Um Mýrdal *	13,3	(6.500-8.000)	20	20	20	20	20		
	b4	Um Gatnabrún og öryggisaðgerðir Vík	2,5	500		500					
	b5	Jökulsá á Sólheimasandi	0,5	550	350	200					
	d2-d5	Norðaustan Selfoss, brú á Ölfusá **	5	6.000	10	10					
	d6	Biskupstungnabraut-Varmá	8,9	5.450	1.950	2.150	1.350				
	d6-d8	Varmá-Kambar	3,0	2.700				1.200	1.200		
30		Skeiða- og Hrunamannavegur									
	08	Einholtavegur-Biskupstungnabraut	4,4	250	250						
34		Eyrarbakkavegur									
	01-02	Hringtorg og undirgöng við Suðurrhóla	1	220	220						
355		Reykjavvegur									
	01	Biskupstungnabraut-Laugarvatnsvegur	8	200	200						
Samtals Suðursvæði I					3.050	2.930	1.420	1.270	1.280		

* Leitað verði leiða til að fjármagna Hringveg um Mýrdal og jarðgöng í Reynisfjalli í samstarfi við einkaaðila.

** Leitað verði leiða til að fjármagna Hringveg norðaustan Selfoss, brú á Ölfusá í samstarfi við einkaaðila.

Suðursvæði II (Reykjavík og Suðvestursvæði)

Vegnr.	Vegheiti		Lengd kafla [km]	Eftirstöðvar kostnaðar 1.1.2020		2020	2021	2022	2023	2024	2025+ Framhald
	Kaflanr.	Kaflaheiti		[m.kr.]							
1		Undirbúningur verka utan áætlunar		250	50	50	50	50	50		
f5		Hringvegur									
41		Um Kjalarnes	8	4.000	400	1.900	1.100	600			
15		Reykjanesbraut									
		Tenging við Álhellu		150	150						
417		Bláfjallavegur og									
407		Bláfjallaleið	12,7	50	50						
		Framlag ríkis til Samgöngusáttmála***			2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	+	
Samtals Suðursvæði II					2.650	3.950	3.150	2.650	2.050		

*** Framkvæmdaáætlun Samgöngusáttmála má sjá í töflu 8.

Vestursvæði

Vegnr.	Vegheiti	Lengd	Eftirstöðvar		2020	2021	2022	2023	2024	2025+
	Kaflar.		Kaflaheiti	kafla [km]						
1	Undirbúningur verka utan áætlunar		260	50	50	50	50	60		
	Hringvegur									
g6-g7	Um Borgarnes, öryggisaðgerðir		150	150						
h4	Um Heiðarsporð (Biskupsbeygja)	2,5	350		350					
54	Snæfellsnesvegur									
10	Um Fróðárheiði	4,5	70	70						
60	Vestfjarðavegur									
25-28	Um Gufudalssveit	25,8	7.200	1.500	2.700	700	2.300			
35-37	Dynjandisheiði	35,2	5.800	550	1.050	800	1.400	2.000		
61	Djúpvegur									
35	Um Hattardalsá	2	350	350						
509	Akranesvegur									
02	Faxabraut, hækkun vegar og sjóvörn	0,6	500	100	400					
612	Örlygshafnarvegur									
03	Um Hvallátur	2,1	150		150					
Samtals Vestursvæði				2.770	4.700	1.550	3.750	2.060		

Norðursvæði

Vegnr.	Vegheiti	Lengd kafla [km]	Eftirstöðvar kostnaðar 1.1.2020		2020	2021	2022	2023	2024	2025+ Framhald
	Kaflannr.		Kaflaheiti	[m.kr.]						
1	Undirbúningur verka utan áætlunar		260		50	50	50	50	60	+
r6	Hringvegur									
73	Jökulsá á Fjöllum	2	2.200		5	5	5	5	5	
74	Þverárfjallsvegur um Refasveit									
74	og Skagastrandarvegur um Laxá	16,3	1.500				200	500	800	
85	Norðausturvegur									
27	Brekkaheiði	7,6	1.100					200	900	
815	Hörgárdalsvegur									
01	Skriða-Brakandi	4	250		250					
829	Eyjafjarðarbraut vestri									
02	Um Hrafnagil	1,8	300			300				
862	Dettifossvegur									
02-03	Súlnalækur-Ásheiði	14,6	950		750	200				
Samtals Norðursvæði					1.055	555	255	755	1.765	

Austursvæði

Vegnr.	Vegheiti	Lengd	Eftirstöðvar		2020	2021	2022	2023	2024	2025+
	Kaflnr.		Kaflaheiti	kafla [km]						
1	Undirbúningur verka utan áætlunar		260	50	50	50	50	60	+	
t3	Hringvegur									
v4-v5	Lagarfljót	4,5	2.000	220						
x1-x2	Um Berufjarðarbotn	4,7	100	100						
x6-x9	Um Hvalnes- og Þvottárskriður	0,2	150	150						
	Um Hornafjarðarfljót ***	18	2,450 (50%)	10	750	700	700	390	+	
y2	Um Steinavötn		350	350						
94	Borgarfjarðarvegur									
03-04	Eiðar-Laufás	14,7	750					400		
06-07	Um Vatnsskarð	8,8	220	220						
923	Jökuldalsvegur									
01	Gilsá-Arnórsstaðir	3,4	280	280						
939	Axarvegur									
01-02	Um Öxi *****	20	1,400 (50%)		500	400	500			
Samtals Austursvæði				1.380	1.300	1.150	1.250	850		
Samtals almenn verkefni				10.905	13.435	7.525	9.675	8.005		

***** Leitað verði leida til að fjármagna Axarveg og Hringveg um Hornafjarðarfljót í samstarfi við einkaaðila (50%).

Jarðgangaáætlun

Vegnr.	Vegheiti		Lengd kafla [km]	Eftirstöðvar kostnaðar 1.1.2020		2020	2021	2022	2023	2024	2025+ Framhald
	Kaflanr.	Kaflaheiti		[m.kr.]							
60		Vestfjarðavegur									
39		Dýrafjarðargöng	11,8	3.700	3.700						
93		Seyðisfjarðarvegur									
		Fjarðarheiðargöng	13,4	17.500 (50%)	100	100	1.000	1.000	1.000	1.000	+
Samtals Jarðgangaáætlun						3.800	100	1.000	1.000	1.000	

Sameiginlegt

	2020	2021	2022	2023	2024	2025+ Framhald
Tengivegir, bundið slitlag	1.020	1.000	989	956	1.244	+
Breikkun brúa	500	500	500	500	500	+
Hjóla- og göngustígar	265	261	270	150	270	+
Samgöngurannsóknir	20	20	20	20	20	+
Héraðsvegir	110	110	110	110	110	+
Landsvegir utan stofnvegakerfis	160	160	160	160	160	+
Styrkvegir	100	100	100	100	100	+
Reiðvegir	75	75	75	75	75	+
Smábrýr	50	50	50	50	50	+
Girðingar	60	60	60	60	60	+
Sameiginlegur jarðgangakostnaður	10	10	10	10	10	+
Samtals sameiginlegt	2.370	2.346	2.344	2.191	2.599	
Samtals nýframkvæmdir	17.075	15.881	10.869	12.866	11.594	
Samtals ófjármagnað			1.500	1.500	1.500	

Tafla 8 – Samgöngusáttmálinn – Framkvæmdaáætlun

Framkvæmdir að hluta fjármagnaðar af samgönguáætlun. Bein framlög af samgönguáætlun til Samgöngusáttmála, sjá töflu 7.

Vegnr.	Vegheiti	Lengd kafla [km]	Eftirstöðvar		2020	2021	2022	2023	2024	2025+ Framhald
	Kaflannr.		Kaflaheiti	kostnaðar 1.1.2020 [m.kr.]						
1	Hringvegur									
e3	Norðlingavað - Bæjarháls	2		440		440				
41	Reykjanesbraut									
04-11	Holtavegur – Stekkjarbakki			2.200		1.100	1.100			
12	Gatnamót við Bústaðaveg			1.100		1.100				
13	Álftanesvegur – Lækjargata			13.100					500	+
14	Kaldárselsvegur - Krýsuvíkurvegur	3,3		2.600	1.600					
49	Miklabraut									
03-04	Stokkur			21.800			1.100	4.300	7.100	+
411	Arnarnesvegur									
	Rjúpnavegur – Breiðholtsbraut	1,3		1.600		1.600				
	Borgarlína									
	Ártún – Hlemmur			8.600	500	3.200	3.200	1.400		
	Hamraborg – Hlemmur			8.500	500	3.200	3.200	1.300		
	Mjódd – BSÍ			8.400					1.600	+
	Hamraborg - Lindir			3.600				2.100	1.500	
	Hjóla- og göngustígar				750	750	750	750	360	+
	Umferðarstýring, aukið umferðarflæði og öryggisaðgerðir				390	390	390	390	510	+
	Göngubrýr og undirgöng				150	150	150	150	150	+
Samtals Samgöngusáttmálinn					3.890	11.930	9.890	10.390	11.720	

Tafla 9 - Hafnabótasjóður – sundurliðun framkvæmda og fjárveitinga

Framkvæmdir í höfnum í grunnneti.

Skýringar: Frumáætlun um heildarkostnað við framkvæmdir, virðisaukaskattur meðtalinn í kostnaði en ekki í fjárveitingu. Verðlag frumvarps til fjárlaga 2020 í milljónum króna.

Höfn Verkefni	Kostnaður		2020		2021		2022		2023		2024		2025+	Hlutur
	Heildar- kostn.	Lokið 1.1.2020	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.		ríkissj.
Snæfellsbær														
Ólafsvík: Lenging Norðurgarðs (60 m, 24.500 m³)	161,4	149,4	12,0	5,8										60%
Ólafsvík: Norðurtangi endurbýggður (stálþil 120 m, dýpi 5,5 m)	310,7		41,0	24,8	125,3	75,8	144,4	87,3						75%
Ólafsvík: Dýpkun innsiglingar í 7 m. Magn 35.000 m³	44,0						44,0	21,3						60%
Rifshöfn: Dýpkun innsiglingar og innan hafnar	30,0						30,0	18,1						75%
Ólafsvík: Stækkun trébryggju, löndunaraðstaða bætt (160 m²)	24,0										24,0	11,6		60%
Grundarfjörður														
Lenging Norðurgarðs, stálþil, þekja og lagnir (130 m með 30 m gafl, dýpi 10 m)	468,5	169,0	162,6	78,7	136,9	66,2								60%
Lenging Norðurgarðs, brimvörn (7500 m³ kjarni og grjót, dæld fylling 30.000 m³)	58,5	39,0	19,5	9,4										60%
Norðurgarður: Endurbýgging steyptrar kerjabryggju (90 m, dýpi 6 m)	248,0								64,0	38,7	120,0	72,6	+	75%
Stykkishólmur														
Smábátaaðstaða (flotbryggja 20 m, landstöpull)	23,0				23,0	11,1								60%
Stykkishöfn: Hafskipabryggja lengd um 40m	135,0								45,0	21,8	90,0	43,5		60%
Vesturbyggð														
Bíldudalur: Tenging stórskipakants og hafskipakants (stálþil 57 m, dýpi 8 m)	169,0	41,3	66,1	32,0	61,6	29,8								60%
Bíldudalur: Endurbýgging hafskipabryggju (stálþil 99 m, 50 m dýpi 5m, 49 m dýpi 8 m)	218,0	126,3	42,2	25,5	49,5	29,9								75%
Brjánslækur: Smábátaaðstaða norðan við höfnina, 140 m hafnargarður og færsla flotbryggju	64,0						30,0	18,0	34,0	16,5				60%
Ísafjörður														
Ísafjörður: Sundabakki, nýr kantur (stálþil 150 m, dýpi 10 m)	423,0				84,6	40,9	170,0	82,3	168,4	81,5				60%
Ísafjörður: Dýpkun (9 m dýpi, 225.000 m³)	196,0				106,0	51,3	90,0	43,5						60%
Þingeyri: Endurbýgging innri hafnargarðs 1. áfangi 115 m, dýpi 5-7 m	275,0								40,0	24,2	100,0	60,5	+	75%
Bolungarvík														
Grundargarður sandfangari og endurbýgging (12.500 m³)	35,5				35,5	17,2								60%
Lækjarbryggja: Endurbýgging trébryggju 112 m, dýpi 5 m	239,0						49,0	29,6	157,0	95,0	33,0	20,0		75%

Höfn	Kostnaður		2020		2021		2022		2023		2024		2025+	Hluttur
Verkefni	Heildar- kostn.	Lokið 1.1.2020	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.		ríkissj.
Skagaströnd														
Endurbygging Ásgarðs (stálþil 105 m, dýpi 5m)	245,0				47,6	28,8	106,3	64,3	91,1	55,1				75%
Endurbygging kants milli Ásgarðs og Miðgarðs, trébryggja 48 m	80,0										20,0	12,1	+	75%
Skagafjörður														
Sauðárkrókur: Endurbygging Efri garðs (stálþil 70 m, dýpi 8 m)	210,0				109,0	65,9	101,0	61,1						75%
Hofsós: Endurbygging Norðurgarðs (grjótvörn, 4.500 m³, stálþil 60 m, dýpi 4,5 m)	158,0		41,0	24,8	117,0	70,8								75%
Sauðárkrókur: Endurbygging Efri garðs (85 m stálþil, dýpi 8 m)	242,0								69,0	41,7	120,0	72,6	+	75%
Sauðárkrókur, Stofndýpkun snúningsrýmis (48.000 m³, dýpi 8,5 m)	52,1										52,1	25,2		60%
Sauðárkrókur - Lenging sandfangara um 30 m	60,0										20,0	9,7	+	60%
Fjallabyggð														
Siglufjörður: Innri höfn (stálþil 110 m, dýpi 4 m)	218,0				7,5	4,5	45,0	27,2	82,0	49,6	83,5	50,5		75%
Dalvík														
Hauganes: Flotbryggja	15,0		15,0											60%
Norðurgarður: Endurbygging stálþils (72 m dýpi 6 m)	204,0						59,0	35,7	98,0	59,3	47,0	28,4		75%
Hafnasamlag Norðurlands (Akureyri)														
Akureyri: Torfunefsbyggja. Endurbygging bryggju (120 m, 9 m dýpi)	342,0	76,0	86,0	52,0	100,0	60,5	80,0	48,4						75%
Hafnir Norðurlands														
Húsavík: Þvergarður endurbyggður (stálþil 90 m, dýpi 8 m, 75 m dýpi 5 m)	375,0		146,0	88,3	124,0	75,0	105,0	63,5						75%
Húsavík: Þvergarður lengdur (stálþil 50 m, dýpi 8 m)	165,0		54,0	26,1	61,0	29,5	50,0	24,2						60%
Húsavík dýpkun vegna Þvergarðs í 8,0 m. Magn 20.000 m³. Gröftur	65,0						65,0	31,5						60%
Húsavík: Endurbygging Naustagarðs, timburbyggja fura (lengd um 60 m, dýpi 3 m)	110,0										20,0	12,1		75%
Raufarhöfn: Endurbygging hafskipabryggju (endurskoða) (stálþil 80 m dýpi 7 m)	240,0								62,0	37,5	110,0	66,5	+	75%
Langanesbyggð														
Endurbygging Brimvarnargarðs á Bakkafirði (15.000 m³)	95,0								48,0	29,0	47,0	28,4	+	75%
Seyðisfjörður														
Angorabryggja (Trébryggja 46 m, dýpi 7 m)	124,0				64,0	38,7	60,0	36,3						75%
Bjólfsbakki Endurbygging (stálþil 150 m, 7 m dýpi)	444,0								96,0	58,1	130,0	78,6	+	75%
Djúpivogur														
Hafskipabryggja (stálþil 65 m og gafl 12 m, dýpi 6 m)	186,0						58,0	35,1	92,6	56,0	35,4	21,4		75%

Höfn	Kostnaður		2020		2021		2022		2023		2024		2025+	Hluttur
Verkefni	Heildar- kostn.	Lokið 1.1.2020	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.		ríkissj.
Hornafjörður														
Sandfangari við Einholtskletta (150 m, endurnýtt grjót úr Suðurfjörutanga)	254,4		164,8	79,7	89,6	43,4								60%
Miklagarðsbryggja endurbyggð (stálþil 78 m, dýpi 5 m)	218,0						62,0	37,5	112,7	68,2	43,3	26,2		75%
Vestmannaeyjar														
Skipalyftubryggja endurbygging stálþils um 111 m	250,0	49,9	56,2	27,2							62,5	30,2		60%
Nausthamar, lenging á kanti um 70 m til austurs	210,0										20,0	9,7	+	60%
Þorlákshöfn														
Endurbygging Svartaskersbryggju (250 m, dýpi 6 m)	550,3	26,1	353,0	213,5	135,1	81,7	36,1	21,8						75%
Endurbygging Suðurvaragarðs (200 m, dýpi 8 m)	560,0								77,2	46,7	114,4	69,2	+	75%
Skurðsprengingar fyrir þilskurði Suðurvarabryggju, 140 m	82,0								82,0	39,7				60%
Grindavík														
Dýpkun við Miðgarð (dýpi 8 m, 5.300 m², 15.500 m³)	90,4	75,4	15,0	7,3										60%
Reykjaneshafnir														
Helguvík, lenging stálþils (60 m, dýpi 10 m)	194,8	92,8	57,0	27,6	45,0	21,8								60%
Njarðvík. Innsiglingareнна (60 m breið, dýpi 8 m, grafanlegt)	52,6						52,6	25,5						60%
Njarðvík: Endurbygging Suðurgarðs (110 m, dýpi 6 m)	248,0								20,0	12,1	110,0	66,5	+	75%
Sandgerði														
Dýpkun við löndunarkrana á Norðurgarði (300 m²)	6,0				6,0	2,9								60%
Endurbygging Suðurbryggju, seinni áfangi (lengd 130 m, dýpi 6 m)	274,0								50,0	30,2	120,0	72,6	+	75%
Óskipt														
Frumrannsóknir	125,0		25,0	15,1	25,0	15,1	25,0	15,1	25,0	15,1	25,0	15,1		75%
Ástandsskoðun hafnamannvirkja	35,0		3,0	6,7	7,0	4,2	7,0	4,2	7,0	4,2	7,0	4,2		75%
Viðhaldsdýpkanir og viðhald skjólgarða	378,8		76,0	44,6	77,7	49,5	78,6	48,7	69,0	45,3	57,7	35,8		
Samtals áætlað í grunnneti			1.435,4	789,2	1.637,9	914,6	1.548,0	880,3	1.590,0	925,4	1.611,9	943,3		

Höfn Verkefni	Kostnaður		2020		2021		2022		2023		2024		2025+	Hluttur
	Heildar- kostn.	Lokið 1.1.2020	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.	Kostn.	Fjárv.		ríkissj.
Áætluð skipting vegna viðhaldsdýpkana			76,0	44,6	77,7	49,5	78,6	48,7	69,0	45,3	57,7	35,8		
Ísafjörður, innsiglingarrenna (15.000 m³)	18,0		18,0	8,7										60%
Hornafjörður, í höfn (25.000 m³/ár)	195,0		39,0	26,7	39,0	26,7	39,0	26,7	39,0	26,7	39,0	26,7		85%
Grenivík, viðhaldsdýpkun (6000 m³)	14,0		14,0	6,8										60%
Sauðárkrókur viðhaldsdýpkun (10000m³, 4 hvert ár)	14,0						14,0	9,6						85%
Þorlákshöfn (20.000 m³ annað hvert ár)	40,0				20,0	13,7			20,0	13,7				85%
Húsavík, viðhaldsdýpkun (15.000 m³)	18,0						18,0	8,7						60%
Óskipt	94,1		5,0	2,4	18,7	9,0	7,6	3,7	10,0	4,8	18,7	9,0		60%
Áætluð skipting frumrannsóknna	125,0		25,0	15,1	25,0	15,1	25,0	15,1	25,0	15,1	25,0	15,1		
Hornafjörður: Rannsóknir á Grynslunum	11,0		11,0	6,7										75%
Patreksfjörður öldustraumsrannsóknir vegna stórskipahafnar	9,0		4,0	2,4	5,0	3,0								75%
Grimsey sogrannsóknir	5,0				5,0	3,0								75%
Sauðárkrókur, hafnaskipulag og öldurannsóknir	7,0		2,0	1,2	5,0	3,0								75%
Sandgerði, hafnaskipulag og öldurannsóknir	5,0		5,0	3,0										75%
Óskipt	88,0		3,0	1,8	10,0	6,0	25,0	15,1	25,0	15,1	25,0	15,1		75%

Framkvæmdir í höfnum utan grunnets - ríkisstyrktar.

Skýringar: Frumáætlun um heildarkostnað við framkvæmdir, virðisaukaskattur meðtalinn í kostnaði, en ekki í fjárveitingu. Verðlag fjárlagafrv. 2020 í millj. kr.

Kjördæmi Hafnir/hafnasamlög	Kostnaður		2020		2021		2022		2023		2024		2025+	Hluttur ríkissj.
	Heildar- kostn.	Lokið 1.1.2020	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.		
NORÐVESTURKJÖRDÆMI														
Reykhólahreppur														
Endurbygging stálþilsbryggju (dýpi 5 m, 140 m)	290,0				74,0	53,7	106,2	77,1	109,8	79,7				90%
Innsiglingaljós fyrir stærri skip, baujur við innsiglingu	16,0		16,0	9,7										75%
Viðhaldsdýpkun innsiglinga og ljúka dýpkun fremst í rennu innsiglingar	16,0										16,0	11,6		90%
Patreksfjörður														
Ný hafnarvog	7,0										7,0	3,4		60%
Tálknafjörður														
Þekja á hafskipabryggju	40,0										40,0	24,2		75%
Ísafjarðarbær (Suðureyri):														
Endurbygging vesturkants (stálþil 60 m, dýpi 6 m)	138,0	68,6	69,4	42,0										75%
Súðavík														
Endurbygging Miðgarðs (trébryggja 46 m, dýpi 6 m)	106,0								20,5	14,9	85,5	62,1		90%
Stálþil við Langeyri (80 m, dýpi 10 m)	273,0	28,0	63,9	38,6	72,5	43,9	108,6	65,7						75%
Strandabyggð, Hólmavík														
Endurbygging stálþils (50 m, dýpi 6 m)	125,0	50,0	60,0	43,5	15,0	10,9								90%
NORÐAUSTURKJÖRDÆMI														
Hafnasamlag Norðurlands														
Flotbryggja Svalbarðseyri 40 m	29,0								29,2	17,7				75%
Flotbryggja Hrísey 40 m	29,0								29,2	17,7				75%
Flotbryggja Hjalteyri 40 m	29,0								29,2	17,7				75%
Borgarfjörður eystri														
Sýslumannsboði fjarlægður og lenging Skarfaskersgarðs	36,0										36,0	17,4		60%
Hafnir utan grunnets alls			209,3	133,9	161,5	108,4	214,8	142,8	217,9	147,6	184,5	118,7		

Hafnir innan og utan grunnets alls	1.644,7	923,0	1.799,4	1.023,0	1.762,8	1.023,0	1.807,9	1.073,0	1.796,4	1.062,0
---	----------------	--------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Tafla 10 - Sjóvarnir – sundurliðun framkvæmda og fjárveitinga*Sundurliðun framkvæmda við sjóvarnir.**Skýringar: Frumáætlun um heildarkostnað við framkvæmdir, virðisaukaskattur meðtalinn. Verðlag fjárlagafrv. 2020 í millj. kr.*

Sveitarfélag	2020		2021		2022		2023		2024		Hluttur ríkissj.
Verkefni, sjóvarnir	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.	Kostn.	Fjár.	
Akranes											
Höfðavík (Miðvogur) lenging á bakkavörn (170 m – 1.100 m ³)			6,7	5,9							7/8
Leynir, lenging sjóvarnar (25 m – 530 m ³)			3,2	2,8							7/8
Sólmundarhöfði að vestanverðu (100 m – 1.000 m ³)			7,8	6,8							7/8
Hvalfjarðarsveit											
Sjónvörn við Belgsholt (200 m – 1.600 m ³)							15,3	13,4			7/8
Vík (Miðhús og Skálatangi) (100+ m - 1.000 m ³)									8,4	7,4	7/8
Snæfellsbær											
Vestan Gufuskála (100 m – 1.200 m ³)					10,3	9,0					7/8
Ólafsvík, við Ennisbraut framhald (180 m – 1.800 m ³)					14,5	12,7					7/8
Hellnar, sjónvörn (30 m – 300 m ³)					3,7	3,2					7/8
Staðarsveit, við Barðastaði 2. áfangi (170 m – 1.700 m ³)									16,0	14,0	7/8
Hellissandur, lenging við Keflavíkurgötu til austurs (65 m – 1.300 m ³)									12,7	11,1	7/8
Grundarfjörður											
Framnes við Nesveg (85 m – 1.000 m ³)									9,2	8,1	7/8
Dalabyggð											
Sjónvörn við Ægisbraut framhald (250 m - 2.000 m ³)									12,3	10,8	7/8
Árneshreppur											
Sjónvörn á Gjögri (40 m - 600 m ³)			4,7	4,1							7/8
Djúpavík (100 m - 1.000 m ³)									9,2	8,1	7/8
Húnaþing vestra											
Borgir í Hrútafirði (100 m - 1000 m ³)			8,7	7,6							7/8
Sjónvörn við Hafnarbraut (110 m - 1.000 m ³)									8,6	7,5	7/8
Blönduós											
Vestan sláturhúss að hreinsistöð við Ægisbraut 14 (100 m - 1.000m ³)			8,1	7,1							7/8
Frá sláturhúsi út fyrir lóð Hafnarbrautar 1 (100 m - 1.000 m ³)			8,1	7,1							7/8
Skagatrönd											
Réttarholt að Sólvangi (260 m - 3.200 m ³)					21,0	18,4					7/8
Skagabyggð											
Sjónvörn við Krók, (250 m - 3.100 m ³)	16,8	14,7									7/8
Sjónvörn við norðanvert Kálfhamsarsnes (200 m - 2.500 m ³)	13,8	12,1									7/8
Skagafjörður, sveitarfélag											
Hofsós, neðan við Suðurbraut 8-18 (200 m - 3.000 m ³)							25,6	22,4			7/8

Sveitarfélag Verkefni, sjóvarnir	2020 Kostn. Fjárv.		2021 Kostn. Fjárv.		2022 Kostn. Fjárv.		2023 Kostn. Fjárv.		2024 Kostn. Fjárv.		Hluttur ríkissj.
Fjallabyggð											
Ólafsfjörður, við Námuveg 11 (120 m - 1.600 m³)					9,4	8,2					7/8
Dalvíkurbyggð											
Dalvík, Sæból að Framnesi (250 m - 3.500 m³)			26,4	23,1							7/8
Árskógssandur, frá Hinriksmýri að Lækjarbakka (170 m - 2.500 m³)			18,8	16,5							7/8
Svalbarðsstrandarhreppur											
Styrking og lenging sjóvarnar norðan hafnar (180 m - 1.800 m³)	14,2	12,4									7/8
Lenging sjóvarnar norðan tjarnar (100 m - 1.000m³)	7,9	6,9									7/8
Grenivík											
Framhald að höfn og styrking sjóvarnar (130 m - 1.900 m³)	15,6	13,7									7/8
Sjónvörn til suðurs inn fyrir Þengilbakka (100 m - 1.500 m³)	12,0	10,5									7/8
Grímsey											
Yfirfara sjónvörn og bæta þar sem þarf									10,6	9,3	7/8
Norðurþing											
Húsavíkurbakkar, endurbygging og styrking (220 m - 4.400 m³)							36,0	31,5			7/8
Seyðisfjörður											
Vestdalseyri (100 m - 800 m³)					6,4	5,6					7/8
Við Sæból (100 m - 1.600 m³)					13,6	11,9					7/8
Við Austurveg (250 m - 3.150 m³)							24,4	21,4			7/8
Borgarfjarðarhreppur											
Við Borg í Njarðvík (300 m - 4.000 m³)							22,0	19,3			7/8
Fjarðabyggð											
Eskifjörður kaflar milli Strandgötu 78 og 98 (250 m - 2.700 m³)			17,1	15,0							7/8
Norðfjörður, sjóvarnir framan við gamla frystihúsið (170 m - 2.000 m³)			12,4	10,9							7/8
Fárskrúðsfjörður, sjóvarnir fjöru utan smábátahafnar (270 m - 2.400 m³)			12,6	11,0							7/8
Stöðvarfjörður, sjóvarnir fjöru og lóða utan frystihúss (115 m - 1.300 m³)			8,9	7,8							7/8

Sveitarfélag Verkefni, sjóvarnir	2020 Kostn. Fjárv.	2021 Kostn. Fjárv.	2022 Kostn. Fjárv.	2023 Kostn. Fjárv.	2024 Kostn. Fjárv.	Hluttur ríkissj.
Árborg, sveitarfélag						
Flóðvörn neðan við Baugsstaðarjómabúið (80 m – 1.600 m³)				8,6 7,5		7/8
Eyrbakkir, endurbygging sjóvarnar á móts við Eyrargötu 49 (80 m – 1.200 m³)				7,8 6,8		7/8
Ölfus, sveitarfélag						
Herdísarvík (200 m – 4.000 m³)			33,7 29,5			7/8
Þorlákshöfn, austan Austurgarðs, hjá golfvelli (100 m - 1.200 m³)					9,2 8,1	7/8
Grindavíkurbær						
Móakot, framlenging af sjóvörn við Gerðistanga (250 m - 3.100 m³)			19,3 16,9			7/8
Ísólfsskáli, ýta upp malarkambi			3,4 3,0			7/8
Austan hafnar, endurbygging og styrking (200 m - 3.000 m³)					20,0 17,5	7/8
Suðurnesjabær						
Sjóvörn frá Skinnalóni að Nýlendu (300 m - 4.500 m³)	28,6 25,0					7/8
Nesjar, norðan Nýlendu (200 m - 2.000 m³)	12,8 11,2					7/8
Við Garðaveg 5, endurbygging og lenging (220 m - 2.200 m³)	12,3 10,8					7/8
Milli Arnarhóls og Norður-Flankastaða (300 m - 3000 m³)			19,1 16,7			7/8
Frá Byggðasafni að Garðshöfn, styrking á köflum (180 m - 2.100 m³)			15,6 13,7			7/8
Við sjávangötu (norðan við Jórúkleif) (170 m - 1.700 m³)					12,7 11,1	7/8
Vogar						
Breiðagerðisvík (250 m - 3.500m³)				26,3 23,0		7/8
Garðarbær (Álftanes)						
Bessastaðanes, sjóvörn við Skansinn (190 m - 2.400 m³)		14,6 12,8				7/8
Endurbygging sjóvarnar til móts við Hákotsvör, hækka og styrkja garð (75 m – 500 m³)		3,4 3,0				7/8
Helguvík sunnanverð að Hliði (100 m - 1.100 m³)		7,1 6,2				7/8
Seltjarnarnes						
Suðurströnd vestan Lindarbrautar, styrking og hækkun (150 m - 1.600 m³)					12,5 10,9	7/8
Óskipt						
Óskipt til sjóvarna	4,3 2,7	3,7 2,3	1,9 1,2	7,5 4,7	8,0 5,0	5/8
Óráðstafað					24,1 21,1	7/8
Sjóvarnir samtals	138,3 120,0	172,3 150,0	171,9 150,0	173,5 150,0	173,5 150,0	

4. ALMENN SAMGÖNGUVERKEFNI

Eftirtalin eru önnur verkefni sem unnið verður að í samræmi við settar áherslur 15 ára áætlunarinnar.

4.1 Markmið um greiðar samgöngur

Verkefni til að ná þessu markmiði verði m.a.:

1. Lokið verði við skilgreiningu á grunnneti hjólreiðastíga innan helstu þéttbýliskjarna og á vinsælustu ferðamannaleiðum. (Ábyrgð: Vegagerðin)
2. Lokið verði við mótun leiðsögustefnu og innleiðing hafin. (Ábyrgð: SRN)
3. Aukin upplýsingagjöf til ferðamanna, s.s. með viðeigandi miðlum. (Ábyrgð: Vegagerðin/SGS)
4. Heildstætt leiðakerfi almenningssamgangna milli byggða skilgreint m.t.t. samræmdra þjónustuviðmiða og samvirkni leiða. (Ábyrgð: Vegagerðin)
5. Heildstætt leiðakerfi almenningssamganga rýnt reglulega m.t.t. notkunar og vilja íbúa. (Ábyrgð: Vegagerðin)
6. Unnið að undirbúningi á gagnvirkri upplýsingaveitu sem veitir upplýsingar um heildstætt almenningssamgöngukerfi á landi, lofti og legi. (Ábyrgð: SRN/Vegagerðin)
7. Greining á leiðum til þess að tryggja að aðgengi fatlaðs fólks og hreyfihamlaðs að almenningssamgöngum milli byggða verði eins og best verði á kosið. (Ábyrgð: Vegagerðin)
8. Þörf á aðstöðu fyrir fraktflug á Keflavíkurflugvelli verði greind og bætt úr ef þörf reynist á. (Ábyrgð: Isavia)
9. Stutt verður við uppbyggingu Akureyrar- og Egilsstaðaflugvalla sem alþjóðlegra fluggátta og við uppbyggingu innviða þar verði lögð áhersla á að þeir mæti sem best þörfum flugrekenda fyrir varaflugvelli hér á landi og Egilsstaðaflugvöllur verði að því leyti í forgangi. (Ábyrgð: Isavia)
10. Tekið verði upp hóflegt varaflugvallagjald sem renni til uppbyggingar alþjóðlegra fluggátta. (Ábyrgð: SRN)
11. Rekstur alþjóðaflugvallanna verði í einu kerfi á ábyrgð Isavia ohf. (Ábyrgð: SRN)

4.2 Markmið um öryggi í samgöngum

Verkefni til að ná þessu markmiði verði m.a.:

1. Samgöngustofa efli eftirlit með því að öryggistjórnun sé viðhöfð við framkvæmdir og rekstur vega og hafna. (Ábyrgð: SGS)
2. Kannaðir verði kostir þess að samræma skráningu ólíkra aðila á umferðarslysum og hún gerð aðgengilegri. (Ábyrgð: SGS)
3. Gerð verði úttekt á flutningsgetu samgöngukerfisins komi til rýminga vegna náttúruhamfara eða annarra ófyrirséðra atburða með áherslu á höfuðborgarsvæðið. (Ábyrgð: SRN/Vegagerðin)
4. Meginverkefni áætlunar á tímabilinu um flugöryggi verði:
 - a. Fest verði frekar í sessi eftirlitskerfi þ.m.t. áhættumiðað eftirlit sem uppfyllir kröfur Flugöryggisstofnunar Evrópu (EASA) og Alþjóða flugmálastofnunarinnar (ICAO). Áfram verði gerðar allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja viðeigandi sérfræðikunnáttu í þessu samhengi. (Ábyrgð: SGS)
 - b. Brugðist verði við nýjum öryggis áskorunum sem fylgja nýrri tækni, þá sérstaklega ómönnuðum loftförum. (Ábyrgð: SRN/SGS)

- c. Fylgst verði með öryggi þeirrar starfsemi sem lýtur séríslenskum reglum t.d. starfrækslu tiltekinna loftfara og landingarstaða sem alþjóðlegar reglur ná ekki yfir. (byrgð: SGS)
5. Meginverkefni áætlunar á tímabilinu um öryggi sjófarenda verði:
 - a. Lögð verði áhersla á að greina laga- og reglugerðarumhverfið og uppfæra það sem er úrelt með áherslu á eins mikla samræmingu og kostur er við alþjóðlegt regluverk eða reglur í nágrannaríkjum þar sem ekki er um alþjóðlegar reglur að ræða. (Ábyrgð: SRN)
 - b. Unnið verði að endurbótum á reglum um minni farþegaskip og farþegabáta með áherslur á alþjóðlegar reglur. (Ábyrgð: SRN)
 - c. Unnið verði að því að innleiða öryggisstjórnunarkerfi og móta kröfur þar um með virku samstarfi við atvinnugreinina, samhliða því að auka vitund sjómanna um öryggisatriði. (Ábyrgð: SGS)
 - d. Unnið verði að skráningu og greiningu alvarlegra atvika og slysa á sjó í samevrópskan gagnagrunn (EMCIP). Sett verði upp eitt atvikaskráningakerfi fyrir íslenska sjófarendur. Atvik verði greind frekar til að bæta fræðslu og forvarnir. (Ábyrgð: SGS)
 - e. Samstarf við skóla verði þróað nánar og skilgreint betur hlutverk þeirra sem að málinu koma nánar þ.m.t. Samgöngustofa, Menntamálastofnun og starfsgreinaráð. (Ábyrgð: SGS)
6. Meginverkefni umferðaröryggisáætlunar eru eftirfarandi:
 - a. Reglulegar mælingar á umferðaröryggimálum m.a. hraðakstri, akstri undir áhrifum ölvunar eða fíkniefna, bílbeltanotkun, snjalltækjanotkun og ástandi hemla í þungum bifreiðum. (Ábyrgð: SGS)
 - b. Unnið verði að lagfæringum á stöðum þar sem mörg slys hafa orðið og umhverfi vega bætt til að draga úr hættu á alvarlegum slysum. (Ábyrgð: Vegagerðin)
 - c. Halda áfram fræðslu, herferðum og forvarnarstarfi með áherslu á þá þætti sem slysatölfræði sýnir hvar að mest sé þörf. (Ábyrgð: SGS)
 - d. Unnið verði að innleiðingu á öryggisstjórnunarkerfum hjá hópferða- og vöruflutningabifreiðum. (Ábyrgð: SGS)
 - e. Haldið verður áfram virku sýnilegu eftirliti og hraðamyndavélum fjölgað. (Ábyrgð: Vegagerðin/Lögreglan)
 - f. Fylgst verður með og brugðist við nýjum áskorunum sem felast í nýrri tækni, s.s. nýjum öryggisbúnaði í bílum, sjálfkeyrandi bílum, litlum hjólum og öðrum eins manns farartækjum. (Ábyrgð: SGS / SRN)
7. Greina leiðir til þess að auka gæði og öryggi biðstöðva allra samgöngumáta t.d. með samræmdum hönnunarleiðbeiningum og kröfum. Á helstu skiptistöðvum kerfisins ætti að tryggja aukna þjónustu og upplýsingagjöf. (Ábyrgð: Vegagerðin/Isavia)
8. Greina þörf fyrir fjölgun veðurstöðva og vefmyndavéla á landingarstöðum. (Ábyrgð: SRN)
9. Skoðað hvernig tryggja meggi leiðréttingartækni vegna gervihnattaleiðsögu um allt land. (Ábyrgð: SRN)
10. Lagt mat á þörf á minni landingarstöðum út frá öryggishlutverki þeirra og aðgengi að innviðum sem þar eru þegar til staðar bætt, eftir atvikum með aukinni aðkomu flugsamfélagsins sjálfs. (Ábyrgð: SRN)

4.3 Markmið um hagkvæmar samgöngur

Verkefni til að ná þessu markmiði verði m.a.:

1. Unnið verði að því að þróa og festa í sessi faglegan grunn ákvarðanatöku um uppbyggingu samgöngukerfisins í dreifbýli og þéttbýli þar sem kostnaður og ábati mismunandi leiða að markmiðum samgönguyfirvalda verði borinn saman. (Ábyrgð: SRN)
2. Gerð verði úttekt á áningarstöðum við þjóðvegi. Horfa þarf þar sérstaklega til rekstrar- og viðhaldsþarfar þeirra og ábyrgðarskiptingar. (Ábyrgð: Vegagerðin)
3. Unnið verði að því að fjármagna skilgreindar stærri framkvæmdir, m.a. í samstarfi við einkaaðila, þ.m.t. verkefni þar sem ríkið leggi fram hluta af framkvæmdafé. (Ábyrgð: SRN)
4. Unnar verði greiningar á ferðavenjum landsmanna. Líta skal þar til þess að hægt sé að greina bæði langferðir milli landshluta sem og styttri ferðir innan heimabyggðar. (Ábyrgð: SRN/Vegagerðin/SGS/Isavia)
5. Unnið verði að endurbótum og þróun á skrám Samgöngustofu er halda utan um réttindi og farartæki:
 - a. Komið verði í gagnið nýju upplýsingakerfi fyrir skipaskráningar og skírteini sjófarenda (Skútan). (Ábyrgð: SGS)
 - b. Unnið verði að nýrri og endurbættri ökutækjaskrá, þar sem sjálfsafgreiðsla notenda og vefþjónustur fyrir stórnotendur er útgangspunktur. (Ábyrgð: SGS)
 - c. Unnið verði að þróun á gagnagrunnum og kerfum tengdum flugstarfsemi. (Ábyrgð: SGS)
6. Á gildistíma áætlunarinnar verði metið hvort endurskoða eigi ábyrgð og umsjón á útgáfu ökuréttinda til samræmingar við þá verkaskiptingu sem er í flugi og siglingum. (Ábyrgð: SRN)
7. Greina leiðir til þess að styrkja lagaumhverfi almenningssamgangna svo það styðji við eflingu þjónustunnar og þróun hennar. (Ábyrgð: SRN)
8. Greina leiðir til að auka samkeppnishæfni almenningssamgangna gagnvart ferðum í bíl, þ.m.t. upphæðir fargjalda. (Ábyrgð: Vegagerðin/SRN)
9. Menntun í flugi og flugtengdum greinum verði hluti af opinberu menntakerfi og stuðlað að rannsóknum og kennslu háskólasamfélagsins. (Ábyrgð: SRN/MRN)
10. Unnið verði að undirbúningi og uppbyggingu aðstöðu fyrir einka- og kennsluflug í nágrenni höfuðborgarsvæðisins (Ábyrgð: SRN)
11. Stuðlað að aukinni söfnun tölfraðiuþplýsinga á sviði samganga hérlandis. (Ábyrgð: SRN/SGS/Isavia/Hagstofan)
12. Undirbúin verði stofnun flugklasa sem verði samstarfsvettvangur hagsmunaaðila. (Ábyrgð: SRN/ANR)
13. Greining á fyrirkomulagi neytendaverndar í flugi hér á landi og gerðar úrbætur ef þörf er á. (Ábyrgð: SGS)

4.4 Markmið um umhverfislega sjálfbærar samgöngur

Verkefni til að ná þessu markmiði verði m.a.:

1. Unnið verði í samræmi við aðgerðaáætlun stjórnvalda í loftslagsmálum. Samgönguyfirvöld vinna að verkefnum aðgerðaáætlunar í loftslagsmálum og orkuskiptaáætlunar í samræmi við aðkomu þeirra að þeim verkefnum. (Ábyrgð: SRN)

2. Gerðar verði reglulegar greiningar á umhverfisvænum lausnum í samgöngumálum, hvernig þær geti nýst hér á landi. (Ábyrgð: SRN/Vegagerðin/SGS/Isavia)
3. Greina leiðir í þá átt að stuðla að aukinni umhverfisvitund í ferðamatavali. (Ábyrgð: SRN/Vegagerðin/SGS/Isavia)
4. Unnin verði greining á efnahagslegum hvötum til eflingar ræktunar orkujurta á Íslandi. (Ábyrgð: SRN/SGS)
5. Bættar verði tengingar og flæði bifreiða milli umferðarljósa á álagstímum til þess að draga úr mengun á fjölförnum leiðum. (Ábyrgð: Vegagerðin)
6. Setja upp, áhættugreina og viðhalda yfirliti yfir mikilvægustu hluta samgöngukerfisins, mannvirki og staði sem ætla má að loftslagsbreytingar hafi áhrif á. (Ábyrgð: Vegagerðin/Isavia)
7. Stuðla að því að farartæki sem veljist til notkunar í almenningssamgöngukerfinu séu eins vistvæn og kostur er. Kanna skal möguleika á notkun vistvænna, innlendra orkugjafa. (Ábyrgð: Vegagerðin)
8. Innviðir til notkunar vistvænna orkugjafa í almenningssamgöngum verði til staðar sem styðji við að ný umhverfisvæn tækni ryðji sér til rúms. (Ábyrgð: SRN)
9. Þjónustutæki á flugvöllum landsins verði knúin umhverfisvænum orkugjöfum. (Ábyrgð: Isavia)

4.5 Markmið um jákvæða byggðabróun

Verkefni til að ná þessu markmið verði m.a.:

1. Greindir verða kostir til þess að stækka og styrkja vinnu- og skólasóknarsvæði. (Ábyrgð: SRN)
2. Greindar verði leiðir til þess að efla hlut kvenna í siglingum og sjósókn (Ábyrgð: SRN)
3. Heildstætt leiðakerfi almenningssamgangna verði endurskoðað með samræmdum viðmiðum um þjónustu. (Ábyrgð: Vegagerðin)
4. Leita skal leiða til þess að tryggja að að sjónarmið notenda og heimamanna fái notið sín til þess að tryggja gæði leiðakerfisins og í þeim tilgangi að ná fram samnýtingu og samtengingu við aðra þjónustu, svo sem skólaakstri, vinnustaðaakstri og sérstökum almenningssamgöngukerfum innan sveitarfélaga. (Ábyrgð: SRN/Vegagerðin)
5. Greina kosti þess að lykilleiðir almenningssamgöngukerfisins verði gerðar hluti af grunnneti samgangna. (Ábyrgð: Vegagerðin)
6. Íbúum á landsbyggðinni gert kleift að nýta sér betur innanlandsflugið með kostnaðarþátttöku ríkisins. (Ábyrgð: SRN)

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Efnisyfirlit.

1. Samgöngustofa	Bls.	32
1.1 Tekjur og framlög	Bls.	32
1.2 Gjöld	Bls.	32
1.2.1 Stjórnsýsla og rekstur	Bls.	32
1.2.2 Forvarnir og öryggisáætlanir	Bls.	32
1.2.3 Eftirlit með innlendum aðilum	Bls.	35
1.2.4 Eftirlit með erlendum aðilum	Bls.	35
1.2.5 Þjónusta og skrár í umsjón Samgöngustofu	Bls.	36
1.2.6 Rannsóknir, þróun og umhverfismál	Bls.	36
2. Flugvellir og flugleiðsöguþjónusta	Bls.	36
2.1 Tekjur og framlög	Bls.	36
2.2 Gjöld	Bls.	37
2.2.1 Rekstur og þjónusta	Bls.	37
2.2.2 Stofnkostnaður og viðhald	Bls.	38
3. Vegagerðin	Bls.	38
3.1 Tekjur og framlög	Bls.	38
3.2 Gjöld	Bls.	39
3.2.1 Rekstur	Bls.	39
3.2.1.1 Almennur rekstur	Bls.	39
3.2.1.2 Þjónusta	Bls.	39
3.2.1.3 Styrkir til almenningsgangna	Bls.	39
3.2.2 Framkvæmdir á vegakerfinu	Bls.	40
3.2.2.1 Viðhald	Bls.	40
3.2.2.2 Nýframkvæmdir á vegum	Bls.	41
3.2.3 Framkvæmdir við vita og hafnir	Bls.	56
3.2.3.1 Vitabyggingar	Bls.	56
3.2.3.2 Sjóvarnargarðar	Bls.	56
3.2.3.3 Landeyjahöfn	Bls.	56
3.2.3.4 Ferjubryggjur	Bls.	56
3.2.3.5 Hafna- og strandrannsóknir	Bls.	56
3.2.4 Hafnabótasjóður – styrktar framkvæmdir	Bls.	57

Inngangur.

Hér er lögð fram aðgerðaáætlun fyrir fyrsta fimm ára tímabil fimmtán ára samgönguáætlunar sem lögð er fram samtímis. Áætlunin nú er uppfærsla á þeirri áætlun sem samþykkt var á Alþingi þann 7. febrúar 2019. Þeir þættir sem bætast nú nýir við eru áhersluatriði úr nýjum stefnum í flugi og almenningsgangum, tilkoma samgöngusáttmála fyrir höfuðborgarsvæðið, greiningar á jarðgangakostum á Austurlandi og Sundabraut og sérstökum flýtiframkvæmdum í grunnneti vegasamgangna auk samvinnuverkefna.

Aðgerðaáætlunin byggist á fjármálaáætlun 2020 til 2024 sem Alþingi samþykkti á vorþingi 2019. Með fjármálaáætlun er skotið mun traustari stoðum en var í gömlu fjárreiðulögunum undir alla áætlanagerð um útgjöld og framkvæmdir í samgöngumálum sem er meginviðfangsefni samgönguáætlunarinnar sem hér birtist.

Tafla 11 - Árangursmælikvarðar markmiða og aðgerða.¹

Nr.	Markmið	HM # ²	Mælikvarðar	Staða 2018	Viðmið 2020	Viðmið 2024
1	Greiðar samgöngur	9.1, 11.2	Úttektarskor Alþjóðaflugmálast. (ICAO), eftirlit og stjórnsýsla	82,7%	85%	87%
			Fækkun einbreiðra brúa á Hringvegi.	36	31	25
			Óbundið slitlag (km) á stofnvegum í grunnneti utan hálendis.	447	355	285
			Fjöldi áfangastaða í millilandaflugi ³	101	a.m.k. 101	a.m.k. 101
			Fjöldi flughreyfinga í áætlunar/leiguflugi innanlands	31.852	32.000	37.500
			Ánægja farþega sem fara um Keflavíkurlugvöll	4,2/5,0	a.m.k. 4,2/5,0	a.m.k. 4,3/5,0
			Fjöldi ferða með ferjum	5.000	5.000	5.100
			Fjöldi ferða með almenningsvögnum ⁴	79.000	79.000	84.000
2	Öruggar samgöngur	3.6, 11.2	Látnum og alvarlega slösuðum í umferð fækki að jafnaði um 5% á 100.000 íbúa á ári.	201	172	140
			Flugslysnum og alvarlegum flugatvikum á 100.000 flugstundir fækki um að jafnaði 3% til ársins 2024.	22,3	22,1	21,6
			Skráðum atvikum á sjó fækki að jafnaði um 5% á ári.	157	109	89
			Látnir í almenningssamgöngum.	1	0	0
3	Hagkvæmar samgöngur		Samgöngukostnaður heimila %	15,3%	14%	12%
			Hlutfall rafrænna eyðublaða af heildarfjölda eyðublaða (sem nýttast sem rafræn)	30% (aukning)	50% (aukning)	85% (aukning)
			Verðlag flugfargjalda innanlands samanborið við þróun almenns verðlags. (2018=100)	100	100 eða lægra	100 eða lægra
			Verðlag flugfargjalda til útlanda samanborið við þróun almenns verðlags. (2018=100)	100	100 eða lægra	100 eða lægra

¹ Unnið er að frekari þróun á mælikvörðum sem síðar verða birtir á vef samgönguáætlunar.

² Númer á heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna.

³ Heildarfjöldi áfangastaða á árinu. Heilsársáfangastaðir voru 46 árið 2018.

⁴ Þ.e. þeirra sem reknir eru með beinum opinberum rekstrarstyrk.

			Verðlag fargjalda með almenningssvögnum samanborið við þróun almenns verðlags. (2018=100)	100	100 eða lægra	100 eða lægra
			Munur á endanlegum framkvæmdakostnaði og kostnaðaráætlanna á verkhönnunarstigi. ⁵	20%	20%	20%
4	Umhverfislega sjálfbærar samgöngur	9.1, 11.2	Fjöldi vistvænna bíla % hlutfall af fjölda	5,5%	9%	10%
			Hlutfall almenningssamgangna, hjólandi og gangandi í fjölda ferða innan höfuðborgarsvæðisins	24%	26%	30%
			Kolefnislosun þjónstutækja á flugvöllum	Staðan nú		-50%
			Kolefnislosun á hvern farþegakm í innanlandsflugi.	Staðan nú		-10%
			Kolefnislosun á hvern farþegakm. í ferjusiglingum.	Staðan nú		-10%
			Kolefnislosun á hvern farþegakm. vegna aksturs almenningssvagna.	Staðan nú		-10%
5	Jákvæð byggðapróun.	11.2	Bundið slitlag (km) byggðakjamar íbúar >100 í samþættu kerfi.	28	15	0
			Fjöldi farþega með innanlandsflugi.	368.600	390.000	440.000
			Fjöldi farþega með ferjum	450.000	470.000	520.000
			Fjöldi farþega með almenningssvögnum milli byggða ⁶	400.000	420.000	480.000

⁵ Fimm ára meðaltal.

⁶ Þ.e. þeirra sem reknir eru með beinum opinberum rekstrarstyrk.

1. SAMGÖNGUSTOFA

1.1 Tekjur og framlög.

Skatttekjur eða það sem áður var nefnt markaðir tekjustofnar Samgöngustofu samkvæmt fjárlögum eru umferðaröryggisgjald, leyfis- og eftirlitsgjöld af flutningum á landi, leyfisgjöld vegna leigubifreiða, útgáfa lofthæfisskírteina og skráningargjöld ökutækja.

Skatttekjur innheimtar af Samgöngustofu er tekjustofn sem rennur í ríkissjóð.

Rekstrartekjur myndast vegna vinnu við lögbundin verkefni sem stofnunin sinnir. Þær eru áætlaðar 6.641 millj. kr. á tímabilinu og samanstanda af árgjöldum starfsleyfishafa, þjónustutekjum vegna nýsmíða og breytinga á skipum, breytinga á áður útgefnum heimildum, endurgreiddum kostnaði við samnorðan gagnagrunn yfir kröfur til ökutækja og tegundir bifreiða sem uppfylla þær (Nortype) og annarra sérstakra verkefna, svo sem gagnaúrvinnslu og útgáfu ýmissa skírteina.

Gert er ráð fyrir að framlag ríkissjóðs til Samgöngustofu standi undir almennum lögbundnum verkefnum. Þessi málaflokkur fer vaxandi, t.d. vegna evrópskra krafna um samræmt regluverk í samgöngum og neytendavernd. Meðal lögbundinna verkefna eru skoðanir á erlendum skipum og loftförum, neytendamál, framkvæmd öryggisáætlana og forvarna (þ.m.t. fræðsla) og nýjar kröfur um samræmd upplýsingakerfi. Heildarframlag ríkissjóðs á tímabilinu er áætlað 6.397 millj. kr.

Áætluð heildarútgjöld Samgöngustofu að teknu tilliti til samþykkrar fjármálaáætlunar 2020–2024 eru 13.038 millj. kr.

1.2 Gjöld.

Gjöld Samgöngustofu eru fyrst og fremst rekstrargjöld og að mestu leyti launakostnaður. Í tillögunni að þingsályktun er gerð grein fyrir hvernig kostnaðurinn skiptist niður á helstu lögbundnu verkefni stofnunarinnar en hér á eftir er þeim lýst nánar. Gerð er grein fyrir markmiðum og áherslum í fimmtán ára áætluninni en í fimm ára áætluninni koma fram almenn verkefni í samræmi við þær áherslur sem verður unnið að á tímabilinu innan ramma tilgreindra fjárheimilda.

1.2.1 Stjórnsýsla og rekstur.

Samgöngustofa fer með stjórnsýslu samgöngumála: Flugmála, hafnamála, siglingamála, sjóvarna, umferðar- og vegamála. Ítarlegt regluverk gildir um allar samgöngur sem er alþjóðlegt að uppruna að mestu leyti.

Starfsemi Samgöngustofu sætir eftirliti alþjóðlegra stofnana sem taka reglulega út stjórnsýslu stofnunarinnar á ýmsum sviðum sem lúta evrópskum öryggis- og verndarreglum.

Markmið flug- og siglingaverndar er að fyrirbyggja hryðjuverk og aðrar ólögmætar aðgerðir gagnvart skipum, áhöfnum, farþegum, farmi og höfnum. Á sviði flug- og siglingaverndar verður áfram unnið að áætlunum Íslands og þeim fylgt eftir, svo og nýjum reglugerðum Evrópusambandsins.

Lögð er áhersla á að flug- og siglingavernd standist kröfur EES-samningsins svo ekki komi til takmarkana á flugi eða siglingum héðan. Með aukinni hryðjuverkaógn í heiminum má reikna með aukinni áherslu á þennan málaflokk í innleiðingu reglna og umfangi eftirlits.

1.2.2. Forvarnir og öryggisáætlanir.

Öryggisáætlanir í samgöngumálum heyra undir Samgöngustofu. Markmið stofnunarinnar er að samræma verklag eins og hægt er á milli samgöngugreina.

Allar áætlanirnar samanstanda af fjórum meginþáttum með mismunandi vægi eftir viðfangsefni:

1. Stefnumörkun og markmiðum.
2. Öryggisstjórnun.
3. Skráningu og greiningu.
4. Fræðslu og upplýsingum.

Séráætlun er fyrir hverja grein samgangna í öryggis- og fræðsludeild stofnunarinnar. Samstarf er við Rannsóknarnefnd samgönguslysa um öryggismál í flugi, siglingum og umferð á landi. Nefndin gerir jafnan tillögur í öryggisátt fyrir allar samgöngugreinar í kjölfar rannsókna á atvikum og slysum. Einnig er gott samstarf við Vegagerðina, lögreglu, Landsbjörg, Fagråd samgangna svo einhverjir aðilar séu nefndir.

Samgöngustofa heldur skrá yfir öll umferðarslys sem skráð eru af lögreglu og slys/óhöpp sem skráð eru hjá fyrirtækinu Aðstoð og öryggi. Flugrekendum og starfsleyfishöfum flugleiðsögu ásamt skirteinishöfum ber að tilkynna til stofnunarinnar skilgreind atvik í flugi eða flugleiðsögu. Jafnframt þurfa einkaflugmenn að skila tilkynningum til stofnunarinnar.

Sjómönnum og öðrum ber að tilkynna Rannsóknarnefnd samgönguslysa um slys og öryggisatvik á sjó. Samgöngustofa skráir eftir þeim tilkynningum í samevrópskan sjóslýsagagnagrunn (EMCIP). Slysa- og atvikaskráning Samgöngustofu er afar mikilvæg fyrir forvarnir og gerir það kleift að fylgjast með þróun öryggis á vegum, í lofti og á legi. Með góðri greiningu slíkra gagna er mögulegt að finna áhættuþætti í umferð, flugi og siglingum og bregðast við þeim með viðeigandi ráðstöfunum.

Samgöngustofa stýrir fræðslu og miðlun upplýsinga um öryggismál samgangna og stuðlar að þátttöku og samstarfi allra aðila sem vilja vinna að framgangi þeirra. Reglulega er efnt til herferða sem ætlað er að draga úr áhættuþegðun eða miðla upplýsingum um áhættuþætti í samgöngum.

Flugöryggisáætlun

Mikilvægur þáttur í mótun flugöryggisáætlunar er úrvinnsla gagna um flugslys og flugatvik. Safnað er gögnum um flugslys og flugatvik sem eru skráð í samevrópskan gagnagrunn sem auðveldar aðildarríkjum Flugöryggisstofnunar Evrópu (EASA) að safna og deila gögnum um flugatvik. Flugatvik eru greind og í ljósi þeirrar greiningar er ráðist í aðgerðir til að fækka alvarlegum flugatvikum og flugslysum. Markmið flugöryggisáætlunarinnar er að Ísland verði í hópi þeirra fimm Evrópuríkja þar sem fæst flugslys verða miðað við flugtíma og fjölda flughreyfinga (lending og flugtak hverrar flugvélar). Einnig að áfram verði unnið að auknu öryggi og að flugslysum og alvarlegum flugatvikum fækki um 5% á ári.

Eitt lykilatriði flugöryggisstjórnunar er að stjórna öryggisáhættu, sem gengur út á að bera kennsl á hættur, meta áhættuna og taka ákvörðun um bestu aðgerðir til að draga úr þeim.

Á vettvangi Flugöryggisstofnunar Evrópu (EASA) fer þetta ferli fram með samvinnu og samhæfingu á milli flugmálayfirvalda og leyfishafa enda eru þessir aðilar hluti af sameiginlegu flugöryggiskerfi aðildarríkja EASA og er ferlið skjalfest í flugöryggisáætlun Evrópu (EPAS, European Plan for Aviation Safety). EPAS nær yfir fimm ára tímabil og er endurskoðuð og uppfærð árlega af EASA.

Með hliðsjón af þeim aðgerðum sem settar eru fram í EPAS þurfa öll aðildarríki að þróa og innleiða á árunum 2019-2020 verkefnaáætlun fyrir flugöryggisáætlun sína. Vinna við fimm ára flugöryggisáætlun fyrir Ísland stendur yfir (IPAS – Iceland Plan for Aviation Safety) en tilgangur verkefnaáætlunarinnar er að gera stefnumörkun um öryggisstjórnun á vettvangi

Samgöngustofu og gera öllum hagsmunaaðilum grein fyrir því hvar og hvernig Samgöngustofa mun miða notkun á aðföngum á næstu fimm árum sem hluta af áhættu- og árangurstengdri stjórnun til aukins flugöryggis.

Siglingaöryggisáætlun

Mikilvægt er að taka þátt í vinnu á vegum alþjóðastofnana, sérstaklega Alþjóðasiglingamálastofnunarinnar, IMO, og Siglingaöryggisstofnunar Evrópu, EMSA, við að þróa og innleiða reglur um skip og áhafnir með það að markmiði að treysta og styrkja siglingaöryggi. Því er markmið áætlunarinnar að Ísland uppfylli alþjóðegar skuldbindingar sínar og standist reglulegar úttektir IMO og EMSA á framkvæmd og eftirfylgni með alþjóðlegum öryggiskröfum. Með markvissum rannsóknum og þátttöku í starfi alþjóðastofnana á sviði öryggismála siglinga verði tryggt að alþjóðlegar reglur taki mið af íslenskum aðstæðum.

Samgöngustofa og siglingaráð fara með framkvæmd öryggisáætlunar sjófarenda. Helstu verkefni áætlunarinnar eru öryggisstjórnun, skráning og greining, fræðsla, upplýsingar og rannsóknar- og þróunarverkefni sem ætlað er að stuðla að þessum markmiðum.

Stefnt er að fækkun alvarlegra slysa hjá sjómönnum um 5% á ári þegar miðað er við skráningar Landspítala og Slysaskrár Íslands. Áfram verði unnið að því að treysta og auka öryggi íslenskra skipa, áhafna og farþega þannig að enginn látist í sjóslysum eða hið minnsta að ekki látist fleiri en einn á ári að jafnaði í sjóslysum ekki á tímabilinu.

Samgöngustofa skráir upplýsingar um atvik og slys á sjó í samevrópskan gagnagrunn. Unnið er að þróun atvikaskráningakerfis fyrir sjómenn og farmenn til að bæta gagnagrunn um atvik og slys. Markmið er að nýta upplýsingar til að fræða og fyrirbyggja endurtekin atvik og slys. Í öryggisáætlun sjófarenda eru nú lögð megináhersla á öryggisstjórnun um borð í skipum. Tilgangur öryggisstjórnunarinnar er að tryggja sem best að öryggisþættir séu undir öruggri stjórn þeirra sem eiga allt sitt undir henni og að búnaður skips og hæfni skipverja sé ávallt eins góð og mögulegt er. Einnig hefur mikil áhersla verið á auglýsingar og forvarnir til sjómanna, haldnar eru ráðstefnur um valin málefni og stutt við nýsköpun. Unnið er eftir aðgerðaáætlun fyrir hvert ár.

Umferðaröryggisáætlun

Árlegur samfélagslegur kostnaður af umferðarslysum er 40-60 milljarðar króna og er því til mikils að vinna að auka umferðaröryggi með öllum tiltækum ráðum. Framkvæmd umferðaröryggisáætlunarinnar er á forræði samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytis en ábyrgð verkefna liggur hjá ráðuneytinu ásamt Vegagerðinni, Samgöngustofu og Ríkislögreglustjóra. Eftirlit er í höndum lögreglu, Vegagerðin ber ábyrgð á úrbótum á vegum en sér einnig um uppsetningu og rekstur hraðamyndavéla og fræðsla og forvarnir eru hjá Samgöngustofu. Á tímabilinu er unnið að því að Ísland verði í hópi þeirra fimm Evrópuþjóða sem búa við besta umferðaröryggið. Markmið er að látnum og alvarlega slösuðum fækki um 5% á ári að jafnaði.

Helstu aðgerðir Samgöngustofu til þess að ná þessu markmiði eru m.a.:

- Að breyta hegðun og viðhorfi fólks í umferðinni til betri vegar og koma með þeim hætti í veg fyrir slys.

- Að umferðarfræðsla verði í öllu skólakerfinu frá leikskóla upp í framhaldsskóla. Unnið verði að nýju námsefni og eldra námsefni verði uppfært.
- Vinna að fræðslu fyrir erlenda ferðamanna og erlenda ríkisborgara búsetta á Íslandi.
- Að standa fyrir herferðum til þess að vinna gegn veikleikum sem birtast við greiningu við slysatölfræði, s.s. ölvunarakstur, bílbeltanotkun og notkun snjalltækja.
- Fræðsla og kynningar fyrir almenning, t.d. um öryggisatriði eða nýjar reglur.
- Að vinna með sveitarfélögum við gerð öryggisáætlana þeirra.

Framkvæmdir Vegagerðarinnar lúta að umferðaröryggisstjórnun sem felur í sér að skoðaðar eru mismunandi útfærslur á nýjum vegum með umferðaröryggi í huga. Einnig að vegir eru stöðugt rýndir með hliðsjón af umferðaröryggi. Sama gildir um hjóla- og göngustíga sem Vegagerðin styrkir. Þannig má finna hættulega staði, svokallaða svarta bletti, og ráða bót á þeim. Helstu aðgerðir Vegagerðarinnar til þess að ná markmiðum umferðaröryggisáætlunar eru m.a.:

- Finna og lagfæra hættulega staði í vegakerfinu þ.m.t. vegamót.
- Aðskilja akstursstefnu á umferðapýngstu vegunum.
- Endurskoða leyfilegan hámarkshraða á þjóðvegum í dreifbýli m.t.t. gæða veglínu og annarra aðstæðna.
- Aðgerðir sem draga úr eða takmarka hraða ökutækja.
- Fjölga hvíldarsvæðum við þjóðvegi.
- Fjölga útskotum fyrir ferðamenn.

Lögreglan skipuleggur umferðareftirlit í samráði við Vegagerðina og Samgöngustofu með sérstaka áherslu á hraðaeftirlit við hættulega staði í vegakerfinu. Á tímabilinu verður lögð sérstök áhersla á sjálfvirk meðahraðaeftirlit.

1.2.3 Eftirlit með innlendum aðilum.

Samgöngustofa hefur eftirlit með og annast úttektir á þeim sem hafa útgefin starfsleyfi frá stofnuninni. Eftirlitsskyldir starfsleyfishafar eru m.a. í flugstarfsemi þar sem fram fer eftirlit með flugvöllum, flugrekendum og viðhaldsstöðvum. Í flugleiðsögu fer fram eftirlit með starfsleyfishöfum flugleiðsöguþjónustu, þ.e. Isavia ohf. og Veðurstofu Íslands. Í siglingum er m.a. eftirlit með skipum með úttektum og skyndiskoðunum; nýsmíði- og breytingaskoðunum á bátum og skipum; eftirlit er með starfsemi A- og B-faggiltra skoðunarstofa skipa og búnaðar, viðurkenndra flokkunarfélaga sem og annarra starfsleyfishafa, svo sem í farþegaflutningum og hjá bátaleigum. Í umferðarmálum er eftirlit með skoðunarstöðvum, bílaumboðum, ökunámi og ökukennslu svo nokkuð sé nefnt. Eftirlit með leyfisskyldum aðilum, t.d. leigubílum og eftirlit með hvíldartíma ökumanna er hjá Samgöngustofu en umferðareftirlit og eftirlit með hleðslu, frágangi og merkingu farms er hjá ríkislögreglustjóra. Samgöngustofa hefur eftirlit með að fylgt sé kröfum um öryggi samgöngumannvirkja, öryggisstjórnun við rekstur þeirra og annast öryggisúttektir á þeim.

1.2.4 Eftirlit með erlendum aðilum.

Samgöngustofa annast svokallað hafnarrikiseftirlit sem gengur út á að haft er eftirlit með að ástand, búnaður, rekstur og mönnun erlendra kaupskipa, sem koma í höfn hér á landi, séu í samræmi við alþjóðasamþykktir. Markmiðið er að draga úr siglingum skipa um heimshöfin sem uppfylla ekki kröfur alþjóðasamþykktta. Sambærilegt eftirlit fer fram á erlendum flugvélum sem hafa viðkomu á íslenskum flugvöllum, svonefndar SAFA skoðanir (Safety

Assessment of Foreign Aircraft, SAFA). Strangar kröfur um þjálfun og þekkingu eru gerðar til eftirlitsmanna stofnunarinnar sem sinna þessum verkefnum.

1.2.5 Þjónusta og skrár í umsjón Samgöngustofu.

Hjá Samgöngustofu eru haldnar lögbundnar skrár um farartæki á Íslandi, þ.e. ökutæki, skip og loftför. Þá fer umsýsla og skráning farartækja fram hjá Samgöngustofu. Skrárnar eiga það sameiginlegt að geyma margvíslegar upplýsingar m.a. skrásetningarskírteini farartækja, eignarhald og tæknilegar upplýsingar. Stöðugt er unnið að viðhaldi og endurnýjun skrána og skipa-, skírteina- og lögskráningarkerfis.

Ökutækjaskrá þarf að endurbæta á tímabili áætlunarinnar. Koma þarf fyrir í skránni nýjum upplýsingum um ökutæki og eiginleika þeirra sem nýjar Evrópureglugerðir kveða á um og tryggja þarf öryggi gagna og aðgengi. Áhersla verður á sjálfvirkni og aðgengi fyrir notendur. Loftfaraskrá þarf að endurbæta til að auðvelda aðgengi að upplýsingum úr skránni.

Samgöngustofa miðlar töluverðum upplýsingum úr skránum svo sem til opinberra aðila, fjölmiðla, nemenda í verkefnavinnu og einkaaðila. Áhersla hefur verið lögð á þróun rafrænnar þjónustu og sjálfsafgreiðslu á vef stofnunarinnar til hagsbóta fyrir almenning og hagaðila sem sækja þjónustu og eru undir öryggiseftirliti Samgöngustofu. Rafræn þjónusta eykur aðgengi almennings og styður við hagkvæmnimarkmið samgönguáætlunar.

1.2.6. Rannsóknir, þróun og umhverfismál.

Samgöngustofa framfylgir rannsókna- og þróunaráætlun í samræmi við markmið stofnunarinnar og samgönguáætlunar. Á áætlun eru m.a. rannsóknir á umhverfisvænum og endurnýjanlegum orkugjöfum og rannsóknir sem stuðla eiga að minni losun gróðurhúsalofttegunda frá skipum.

Rannsóknir og greiningar tengjast öryggi farartækja, stjórnenda þeirra og farþega: Áhersla verður lögð á að vinna úr niðurstöðum rannsókna á samgönguslysum og kappkosta að lærdómur sem af þeim má draga skili sér í lög og reglugerðir um öryggi skipa og áhafna og í umferð á vegum og í lofti.

Umhverfismál eru stækkandi málaflokkur hjá Samgöngustofu þar sem tæknileg þekking um farartæki í samgöngum er mjög sérhæfð og leita aðrar stofnanir gjarnan eftir ráðgjöf til sérfræðinga stofnunarinnar. Veittar eru upplýsingar um útbúnað og útblástur farartækja, t.d. vegna viðskiptakerfis Evrópusambandsins með losunarheimildir (ETS) í flugi. Vætanlegar eru svipaðar kröfur í siglingum. Kröfur hafa verið settar svo sem varðandi hávaða á flugvöllum og umgengni í höfnum.

Samgöngustofa hefur einnig umsjón með gerð aðgerðaáætlunar í umhverfismálum í flugi sem er hluti af skuldbindingum stjórnvalda gagnvart Alþjóðaflugmálastofnuninni (ICAO). Aðgerðaáætlunin er unnin í samráði við aðrar stofnanir og með tilkomu nýs alþjóðlegs viðskiptakerfis um losunarheimildir í flugi (CORSIA) er fyrirsjáanlegt að vægi hennar aukist.

Ýmsar áskoranir fylgja hnattrænni hlýnun af mannavöldum og auknar siglingar um norðurslóðir eru eitt þeirra verkefna sem búast má við að verði sífellt veigameira á gildistíma áætlunarinnar.

2. FLUGVELLIR OG FLUGLEIÐSÖGUGÞJÓNUSTA

Isavia ohf. rekur flugvelli og flugleiðsögukerfi ríkisins samkvæmt lögum þar að lútandi. Flugvellirnir eru reknir í tveimur flugvallakerfum enda gilda um þau ólík regluverk.

Í öðru flugvallakerfinu er eingöngu Keflavíkurflugvöllur en hann fellur undir regluverk EES sem gildir um stærsta flugvöll í hverju landi.

Hitt flugvallakerfið, innanlandsflugvallakerfið, er veigamikill hluti af almenningssamgöngukerfi landsins og samanstendur af öðrum flugvöllum og landingarstöðum. Grunnnet flugvalla tekur mið af flugvöllum með reglulegt áætlunarflug. Enginn flugvallanna er sjálfbær og njóta því allir framlaga úr ríkissjóði. Þjónusta á flugvöllum er skilgreind í þjónustusamningi.

Stefnt er að því að rekstur alþjóðaflugvalla verði í einu kerfi á ábyrgð Isavia ohf. Við uppbyggingu innviða alþjóðaflugvalla verði lögð áhersla á að þeir mæti sem best þörfum flugrekenda um varaflugvelli hér á landi og að Egilsstaðaflugvöllur verði að því leyti í forgangi. Stefnt er að því að tekið verði upp hóflegt varaflugvallagjald sem renni til uppbyggingarinnar.

2.1 Tekjur og framlög.

Þjónustusamningur Isavia og samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins felur í sér greiðslur á um tveimur þriðju hluta af rekstrarkostnaði við innanlandskerfi flugvalla. Aðrar tekjur, t.d. landingargjöld, farþegagjöld og önnur notendagjöld sem renna til Isavia þurfa að standa undir þeim kostnaði sem ríkið greiðir ekki.

Framlög til framkvæmda og viðhalds á innanlandsflugvöllum eru greidd beint úr ríkissjóði samkvæmt fjárlögum.

Keflavíkurflugvöllur er sjálfbær í rekstri. Þar eru innheimt þjónustugjöld sem standa undir rekstri flugvallarins og framkvæmdum. Framkvæmdir eru ákveðnar í samráði við notendur flugvallarins. Ríkið greiðir fyrir ríkisflug á flugvöllinum samkvæmt þjónustusamningi.

Notendagjöld á Reykjavíkurflugvelli eru hliðstæð gjöldum á Keflavíkurflugvelli en gjöld á öðrum flugvöllum hafa verið mun lægri. Nauðsynleg fjárþörf til viðhalds og framkvæmda á flugvallarmannvirkjum og flugleiðsögubúnaði innanlandsflugvalla hefur verið metin um 700 millj. kr. á ári að jafnaði. En uppsöfnuð þörf undanfarin ár auk kostnaðar vegna nýrra krafna í reglugerð um flugvelli þýðir að á næstu fimm árum þyrftu framlög að vera um 1.400 millj. kr. á ári ef koma á innviðum innanlandskerfis í viðunandi horf.

Síðustu 10 ár hefur að meðaltali verið varið að núvirði um 365 milljónum króna til viðhalds og framkvæmda á flugvallarmannvirkjum og flugleiðsögubúnaði. Það er rétt rúmlega helmingur af því fjármagni sem talið er nauðsynlegt til að verja árlega til viðhalds á núverandi mannvirkjum. Fjármagni til viðhalds er og verður forgangsraðað til áætlunarflugvalla og þá sérstaklega til viðhalds flugbrauta.

Til þess að alþjóðaflugvellir í grunnneti, Reykjavíkur-, Akureyrar- og Egilsstaðaflugvellir uppfylli samræmdar kröfur EES-samningsins í reglugerð nr. 464/2007 um flugvelli er nauðsynlegt að setja upp aðflugsljós á fimm flugbrautum á þessum flugvöllum. Leita þarf leiða til þess að tryggja fjármagn fyrir framkvæmdina sem þarf að vera lokið fyrir árslok 2021.

Isavia rekur leiðarflugsþjónustu í úthafssvæði og innanlandssvæði. Alþjóðaflugþjónustan nær yfir þjónustu á úthafssvæðinu og er allur kostnaður vegna þjónustunnar greiddur af tekjum sem innheimtar eru af notendum samkvæmt svokölluðum „Joint Finance“ samningi.

2.2 Gjöld

2.2.1. Rekstur og þjónusta.

Áætlun þessi gerir ráð fyrir óbreyttri þjónustu á flugvöllum og landingarstöðum í grunnneti. Hugsanlegt er að þjónustan skerðist á nokkrum flugvöllum ef ekki næst að tryggja fjármagn svo hægt sé að uppfylla kröfur reglugerðar um flugvelli.

2.2.2. Stofnkostnaður og viðhald.

Fjárfestingar í innanlandsflugvallakerfinu miðast fyrst og fremst við að uppfylla staðalkröfur, svo sem um aðflugsljós, öryggissvæði, viðhald mannvirkja og í nokkrum tilvikum nýframkvæmdir.

Við gerð þessarar áætlunar er miðað við að forgangsraða á eftirfarandi hátt:

1. Viðhald flugbrauta.
2. Brýnasti flugleiðsögu- og fjarskiptabúnaður.
3. Aðflugs- og brautarljósabúnaður og tilheyrandi rafkerfi til að tryggja nákvæmni í aðflugi í slæmu skyggni auk innviða sem þegar liggja undir skemmdum.

Í forgangi eru áætlunarflugvellir, næst þeir landingarstaðir sem notaðir eru til sjúkraflys en aftast í röðinni eru aðrir landingarstaðir.

Unnið er að innleiðingu svonefnds EGNOS-aðflugs (European Geostationary Navigation Overlay Service) fyrir flugvöllina allt frá Norðurlandi eystra til Suðausturlands eða frá Akureyri til Hafnar í Hornafirði. EGNOS er evrópskt flugleiðsögukerfi sem byggist á gerfihnattaleiðsögu og auðveldar aðflug umtalsvert án þess að það þurfi að koma fyrir sérstökum búnaði á flugvelli.

Ratsjárnúnaður Akureyrarflugvallar er kominn til ára sinna og er vandlega fylgst með virkni hans. Áætlaður endurnýjunarkostnaður nemur allt að 1.000 millj. kr. og er hann ekki inni í samgönguáætlun.

Áætlað viðhaldsfé á árunum 2020–2024 er ekki nægjanlegt fyrir alla flugvelli í innanlandskerfinu. Því er ljóst að viðhald flugvalla og landingarstaða verður í lágmarki innan þessa fjárhagsramma. Unnið er að endurskoðun á rekstri alþjóðaflugvalla þar sem m.a. er fjallað um fjármögnun þeirra.

3. VEGAGERÐIN

Vegagerðin er veghaldari þjóðvega samkvæmt vegalögum nr. 80/2007, með síðari breytingum, en að auki skilgreina mörg önnur lög starfsumhverfi hennar. Vegagerðin starfar einnig samkvæmt lögum um Vegagerðina nr. 120/2012. Veghaldari er sá aðili sem hefur veghald en það merkir forræði yfir vegum og vegsvæðum, þar með er talin vegagerð, þjónusta og viðhald vega. Þá eru ónefnd fjölmörg verkefni sem voru flutt frá Siglingastofnun til Vegagerðarinnar.

Í nýsamþykktu stefnu Vegagerðarinnar er hlutverk hennar skilgreint svo: „Vegagerðin skal í starfssemi sinni stuðla að öruggum, sjálfbærum, greiðum og hagkvæmum samgöngum. Þá skal stofnunin stuðla að því að samgöngur þróist í samræmi við samfélagsleg og umhverfisleg markmið“ Hér er ekki síst átt við þá viðleitni stofnunarinnar að tryggja svo sem verða má samgöngur innan skóla- og vinnusóknarsvæða auk þess að horfa til þarfa atvinnulífs. Öryggi íbúa, vegfarenda og sjófarenda sé forgangsatriði í allri vinnu stofnunarinnar.

3.1 Tekjur og framlög.

Sem fyrr segir hafa markaðar tekjur verið afnumdar þannig að mestur hluti fjármagns til Vegagerðarinnar og allt fjármagn til hafnarframkvæmda kemur nú sem bein framlög úr ríkissjóði. Framlög þessi skiptast í rekstrarframlög og fjárfestingaframlög.

Gert er ráð fyrir að árlegar rekstrartekjur Vegagerðarinnar verði 423 millj. kr. Tekjur almenns rekstrar eru áætlaðar 219,5 millj. kr. sem eru aðallega tekjur siglingasviðs af vinnu fyrir hafnasjóði sveitarfélaganna og eru tekjur þjónustuliðar áætlaðar 184 millj. kr. og eru það aðallega tekjur rekstrardeildar sem heyrir undir þjónustulið.

3.2 Gjöld.

3.2.1 Rekstur.

3.2.1.1 Almennur rekstur.

Undir almannan rekstur heyra gjaldaliðirnir: Stjórn og undirbúningur verka, Vaktstöð siglinga, viðhald vita og leiðsögukerfa, rekstur Landeyjahafnar og rannsóknir. Hluti af þessum lið er fjármagnaður af sértekjum svo sem gjaldaliðirnir „Stjórn og undirbúningur“ og „Svæði og rekstrardeild“. Sértekjurnar eru sýndar í töflunni sem neikvæð gjöld.

3.2.1.2 Þjónusta

Þjónusta Vegagerðarinnar miðar að því að standa undir viðunandi rekstri vegakerfisins og tryggja greiða og örugga umferð. Þjónusta á vegakerfinu tekur til almennrar þjónustu og vetrarþjónustu. Undir þjónustuliðnum eru einnig rekstur svæða og rekstrardeild en þessir liðir standa undir sér og er gert ráð fyrir að rekstrardeild skili sértekjum.

Með þjónustu er átt við allar þær aðgerðir sem þurfa að eiga sér stað á vegamannvirkjum og vegsvæðum að minnsta kosti einu sinni á ári til þess að viðhalda viðunandi ástandi og uppfylla þær kröfur sem gerðar eru.

Markmiðið er að þjónustan endurspegli þarfir samfélagsins hverju sinni m.t.t. búsetu og atvinnuhátta og að gegnsæis og hagkvæmni sé gætt í hvívetna. Þjónustan taki mið af því sem best þekkist m.a. með innleiðingu nýrrar tækni.

Síðustu vetur hefur Vegagerðin rekið vaktstöð fyrir vetrarþjónustu. Við yfirtöku Hvalfjarðarganga er vaktstöð rekin allt árið og hefur það aukið öryggi í þjónustu við vegfarendur til muna.

Umfang þjónustu ræðst af umferð og mikilvægi vegar í vegakerfinu auk veðurfars. Síðustu ár hefur þjóðfélagið tekið hröðum breytingum með stækkun atvinnusvæða og breytingum á búsetuháttum samhliða miklum vexti ferðaþjónustu sem atvinnugreinar. Samhliða þessu hefur umferð aukist til muna í öllum landshlutum og kröfur og væntingar vegfarenda til þjónustunnar vaxið. Með hlýnandi veðurfari má á landsvísi búast við fleiri sveiflum í hitastigi í kringum frostmark á láglendi. Þetta getur leitt til aukinnar tíðni hálfu, en minni snjór verður á láglendi en fyrr. Hvað vetrarþjónustu varðar þýðir þetta auknar hálkuvarnir og minni snjóhreinsun.

Tæknibreytingar farartækja hafa gert þeim kleift að skynja umhverfi sitt betur og geta þau nú í vaxandi mæli móttækið og miðlað upplýsingum um aðstæður á vegum í rauntíma. Það er áskorun við þróun þjónustunnar að nýta þessa tækni til þess að bæði taka við upplýsingum en ekki síður að auka þjónustuna með miðlun upplýsinga í rauntíma.

Þörf er fyrir aukna þjónustu vegna aukinnar umferðar, m.a. vegna ferðamanna, einkum að vetri til. Þar að auki hefur breikkun á nokkrum fjölförnum vegum í kringum höfuðborgarsvæðið aukið umfang vetrarþjónustu. Í áætluninni er gert ráð fyrir auknu fé í þjónustu á vegum.

3.2.1.3 Styrkir til almenningssamgangna.

Vegagerðin sér um ríkisstyrki til almenningssamgangna. Rekstur á leiðum sem styrktar eru er boðinn út. Í kjölfar stefnumótunar í almenningssamgöngum má búast við hækkun framlaga í tengda liði.

Þessi liður skiptist í eftirfarandi liði:

Ferjur: Styrktar eru fimm ferjuleiðir: Vestmannaeyjaferja, Breiðafjarðarferja, Hríseyjarferja, Grímseyjarferja og Mjóafjarðarferja. Ný Vestmannaeyjaferja kom til landsins sumarið 2019. Samið var við Vestmannaeyjabæ um rekstur ferjunnar.

Sérleyfi á landi: Í gildi eru samningar við samtök sveitarfélaga á landsbyggðinni um ríkisstyrktan rekstur á almenningssamgöngum á landi. Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið hefur falið Vegagerðinni rekstur almenningssamgana milli byggðarkjarna á landsbyggðinni frá áramótum 2019/2020.

Innanlandsflug: Innanlandsflug er styrkt til Bíldudals, Gjögers, Grímseyjar, Þórshafnar, Vopnafjarðar og Hafnar í Hornafirði.

Almenningssamgöngur á höfuðborgarsvæðinu: Í gildi er samningur við Samtök sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu um uppbyggingu og rekstur almenningssamgangna og markvissar stuðningsaðgerðir í tilraunaverkefni til 10 ára. Jafnframt er kveðið á um frestun umfangsmikilla vegaframkvæmda á höfuðborgarsvæðinu. Samningurinn gildir til ársins 2022. Samhliða undirritun Samgöngusáttmálans þann 26. september 2019 skrifuðu fulltrúar ríkis og sveitarfélaga undir samkomulag um vilja um að endurskoða samninginn til 12 ára eða til ársins 2034. Þeirri vinnu á að ljúka fyrir árslok 2020.

3.2.2 Framkvæmdir á vegakerfinu.

Framkvæmdir á vegakerfinu skiptast annars vegar í viðhald og hins vegar í nýframkvæmdir. Eftirfarandi eru markmið um framkvæmdir í vegamálum:

- Byggja upp grunnnet stofnvega sem skilgreint er í samgönguáætlun með fullu burðarþoli og bundnu slitlagi.
- Breikka vegi þar sem umferð er svo mikil að flutningsgeta og umferðaröryggi verða vandamál. Aðgreina akstursstefnur eftir atvikum.
- Fækka einbreiðum brúm á vegum með yfir 200 bíla meðalumferð á dag allt árið.

3.2.2.1 Viðhald.

Viðhald þjóðvegakerfisins felur í sér að varðveita þau verðmæti sem liggja bundin í vegakerfinu ásamt því að uppfylla reglur um burðarþol og breidd vega.

Umfang verkefnisins tekur til verkefna á 12.892 km löngu þjóðvegakerfi og felur í sér eftirtalda þætti:

- Viðhald vegganga.
- Viðhald á bundnu slitlagi.
- Viðhald malarvega.
- Styrkingar og endurbætur.
- Brýr og varnargarðar.
- Umferðaröryggi s.s. eyðing svartbletta, lagfæringar á vegamótum, lagfæringar á umhverfi vega, endurnýjun vegriða við brýr, gerð hvíldarsvæða og útskota fyrir ferðamenn við vegi.
- Vatnsskemmdir á vegum og ýmislegt ófyrirséð.
- Viðhald girðinga.
- Frágangur gamalla efnisnáma.
- Minjar og saga.

Þjóðvegakerfið er byggt upp á löngum tíma og misvel í stakk búið til að gegna hlutverki sínu. Stöðug aukning umferðar, aukinn umferðarhraði og ekki síst aukin umferð þungra

ökutækja á þjóðvegum kalla á meira viðhald. Stór hluti vegakerfisins var lagður fyrir áratugum þar sem kröfur til burðarþols, breiddar og umferðaröryggis voru aðrar og miðaðar við aðrar þarfir en uppi eru í dag. Kröfur vegfarenda eru einnig sífellt að aukast og ætlast er til að umferð geti gengið greiðlega árið um kring.

Vegagerðin notar samskonar viðhaldsstjórnunarkerfi og eru notuð víða á Norðurlöndum, Rosy. Viðhaldsstjórnunarkerfið tekur mið af nýjustu upplýsingum um vegakerfið, t.d. nýframkvæmdir, ástandsskoðanir og mælingar. Viðhaldsstjórnunarkerfið reiknar í hvaða vegarkafli, með tilliti til hagkvæmni, er best að ráðstafa viðhaldsfé á komandi ári. Einnig reiknar forritið hvar ber að verja fé til fyrirbyggjandi viðhalds eða viðgerða áður en kemur að endurnýjun bundins slitlags. Stór hluti kerfisins er bestunarlíkan sem reiknar hagkvæmi þess að ráðast í viðhald á viðkomandi vegarkafli strax eða fresta aðgerðum til næstu ára.

Árleg viðhaldspörf miðað við eðlilegt ástand og endingu er 4,5 milljarðar kr. sem er sama upphæð og varið var í þennan viðhaldsflokk á árinu 2019. Uppsöfnuð viðhaldspörf á bundnum slitlögum er nú metin 12 milljarðar kr. Viðhaldspörf bundins slitlags að meðaltali næstu 5 ár til að vinna upp uppsafnaða þörf er því 7 milljarðar kr.

Vegagerðin hefur reiknað út virði vegakerfisins að undanfögnu ásamt línulegum afskriftum. Vegakerfið er einhver stærsta eign íslenska ríkisins og nauðsynlegt viðhald þess varðveitir þessa eign. Þetta verðmat samgöngumannvirkja hefur enn fremur verið fært til bókar í efnahagsreikningi ríkisreiknings. Þannig koma nýfjárfestingar og viðhald á móti afskriftum og viðhalda þannig virði þessarar verðmætu eignar landsmanna.

3.2.2.2 Nýframkvæmdir á vegum.

Lengd vega eftir vegflokkum samkvæmt vegalögum er eftirfarandi:

Tafla 12 - Lengd vega eftir vegflokkum og svæðum Vegagerðarinnar í km (ágúst 2019).

	Stofnvegir	Stofnvegir um hálendi	Tengivegir	Héraðsvegir	Landsvegir	Samtals
Suðursvæði	1.015	299	937	708	591	3.549
Vestursvæði	1.339	40	912	737	213	3.241
Norðursvæði	1.179	164	1.089	846	682	3.960
Austursvæði	887		447	339	470	2.144
Alls	4.420	503	3.384	2.630	1.955	12.892

Eftirfarandi er lýsing á helstu verkefnum í áætluninni. Svæðaskiptingin er samkvæmt starfssvæðum Vegagerðarinnar.

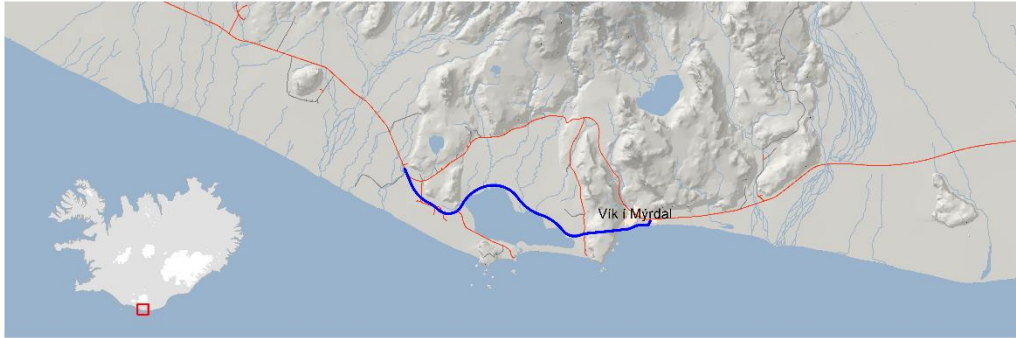
Suðursvæði.

Undirbúningur verka utan áætlunar

Lögð er til fjárveiting til hönnunar verka utan áætlunar sem framkvæma á síðar.

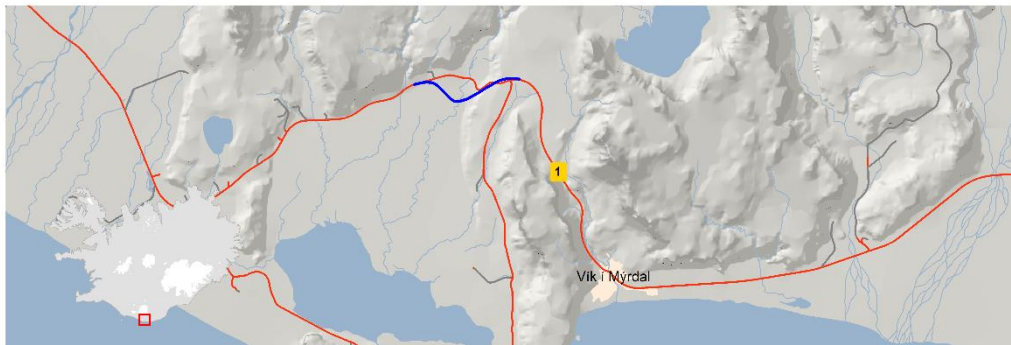
Hringvegur um Mýrdal

Leitað verði leiða til að fjármagna Hringveg um Mýrdal og jarðgöng í Reynisfjalli í samvinnu við einkaaðila.

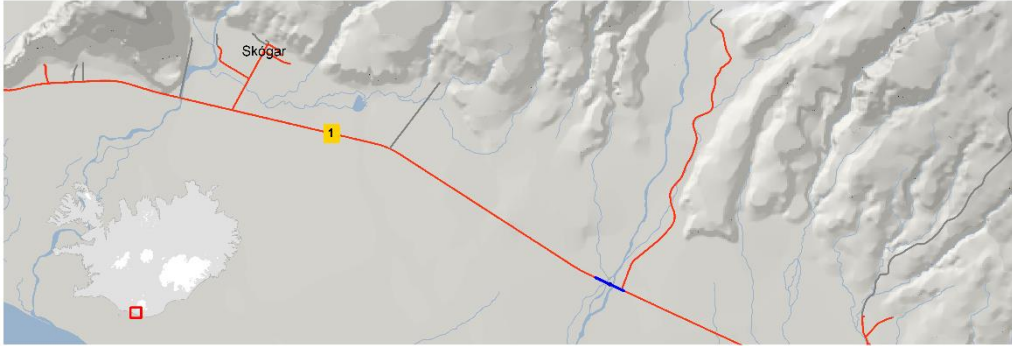
Hringvegur um Gatnabrún

Lagt er til að lagfæra Hringveginn um Gatnabrún í Mýrdal á árinu 2021 sem nú er bæði brattur og með kröppum beygjum. Er þessi staður ein helsta hindrunin á þessum kafla Hringvegarins. Einnig verður unnið að öryggisaðgerðum í gegnum þéttbýlið í Vík.

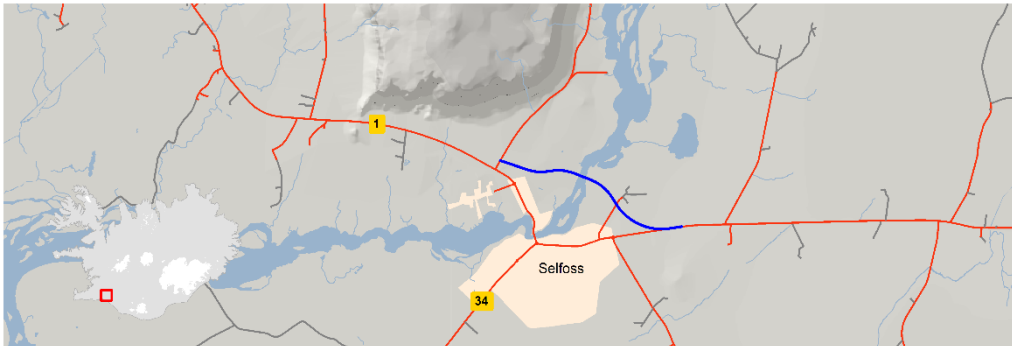
Hringvegur, Jökulsá á Sólheimasandi

Byggð verður ný brú á Jökulsá á Sólheimasandi á árunum 2020-2021. Gamla brúin er 159 m löng einbreið brú.

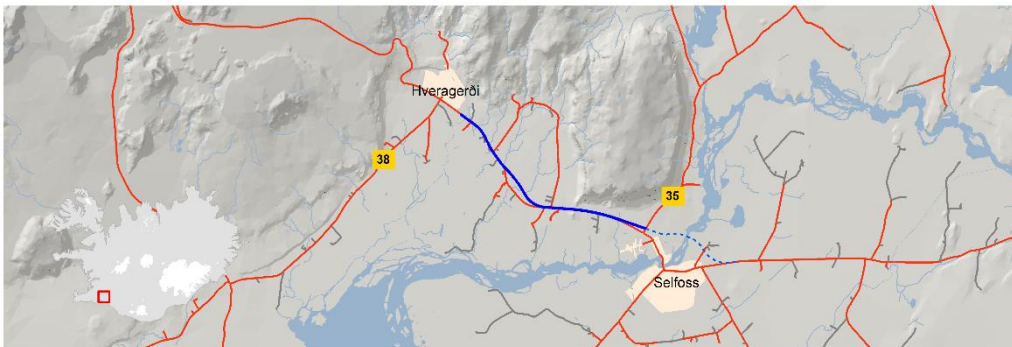
Hringvegur, norðaustan Selfoss, brú á Ölfusá

Lagt er til að haldið verði áfram undirbúningi nýs vegar norðaustan Selfoss með nýrri brú á Ölfusá. Leitað verði leiða til að fjármagna þetta verkefni í samstarfi við einkaaðila.

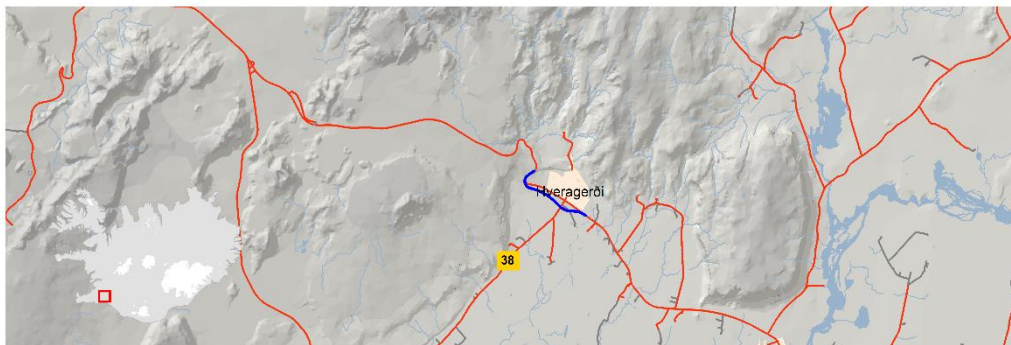
Hringvegur, Biskupstungnabraut-Varmá.

Lagt er til að haldið verði áfram með 2+1 veg með aðskildum akbrautum með vegriði og planvegamótum ásamt hliðarvegum á kafla milli Selfoss og Hveragerðis. Gert er ráð fyrir að framkvæmdum ljúki árið 2022.

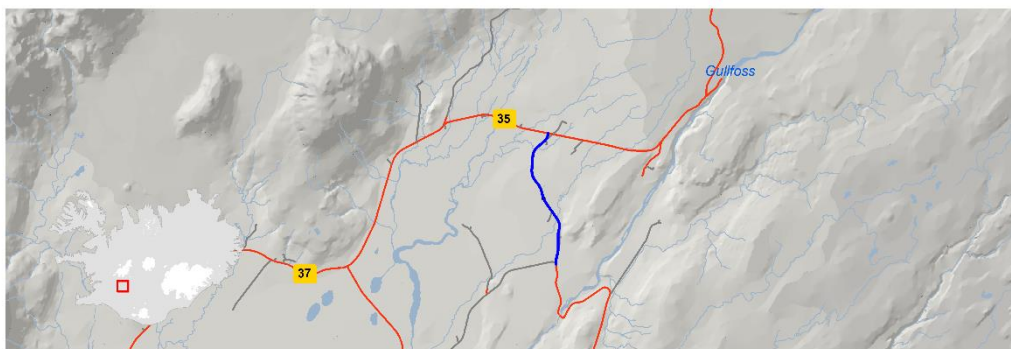
Hringvegur, Varmá-Kambar

Lagt er til að gerður verði 2+1 vegur með aðskildum akbrautum með vegriði og planvegamótum á milli Varmár og Kambaróta. Gert er ráð fyrir framkvæmdinni á árunum 2023 og 2024.

Skeiða- og Hrunamannavegur

Fjárveiting er ætluð til að ljúka framkvæmdum við Skeiða- og Hrunamannaveg milli Einhóltsvegur og Biskupstungnabrautar árið 2020.

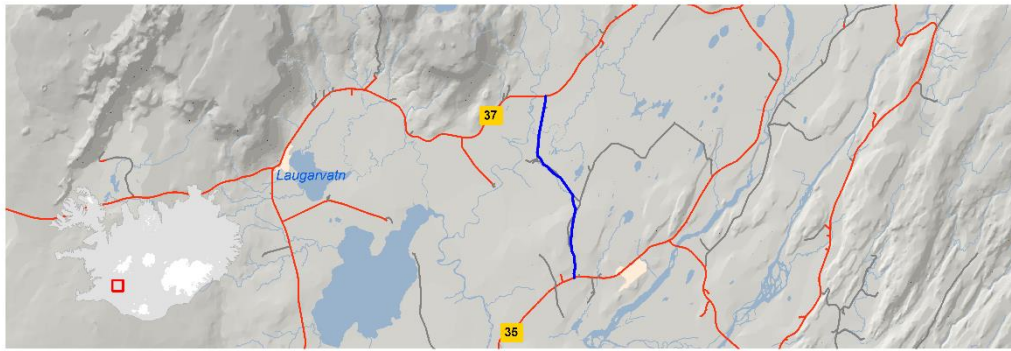

Eyrbakkavegur

Gert verði hringtorg á Eyrbakkavegi við Suðurrhóla á Selfossi ásamt undirgöngum á árinu 2020.

Reykjavegur

Fjárveitingin er ætluð til að ljúka framkvæmdum árið 2020.

Suðursvæði II – Reykjavík og Suðvestursvæði.

Undirbúningur verka utan áætlunar.

Lögð er til fjárveiting til hönnunar verka utan áætlunar sem koma til framkvæmda síðar.

Hringvegur um Kjalarnes

Lagt er til að hafnar verði framkvæmdir við gerð 2+1 vegar á Kjalarnesi árið 2020.

Hringvegur, tvöföldun Hvalfjarðarganga

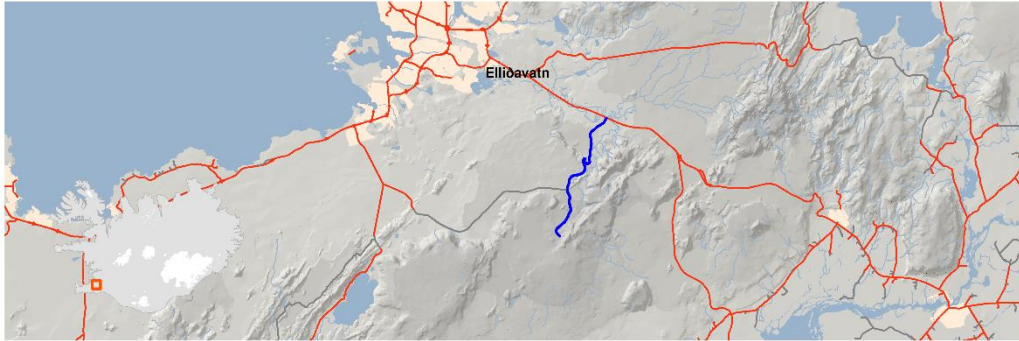
Unnið verði að undirbúningi á tvöföldun Hvalfjarðarganga og miðað við að ráðist verði í það verk í lok tímabilsins í samstarfi við einkaaðila.

Reykjanesbraut, tenging við Álhellu

Gert er ráð fyrir nýrri tengingu milli undirganga við álverið í Straumsvík og iðnaðarsvæðisins við Álhellu á árinu 2020. Núverandi tengingu svæðisins við Reykjanesbraut um Barböruveg verður samhliða lokað.

Bláfjallavegur og Bláfjallaleið

Fyrir liggur að nágildandi vatnsvernd höfuðborgarsvæðisins kallar á mótvægisáðgerðir vegna umferðar á þessum vegum. Áætlað er að fara í þessar mótvægisáðgerðir á árinu 2020 sem fela í sér að mýkja vegfláa og á nokkrum köflum að setja upp vegrið til að koma í veg fyrir útafakstur.

Sundabraut

Möguleikar til lagningar Sundabrautar voru greindir af starfshópi sem skilað af sér skýrslu vorið 2019. Helstu niðurstöður hópsins voru að fækka þeim kostum sem skoða ætti til þverunar Kleppsvíkur í tvo, jarðgöng og lágbrú. Jarðgöng megi byggja með lágmarks röskun á starfsemi Sundahafnar. Lágbrú er aðeins raunhæf náist samstaða um endurskipulagningu Sundahafnar. Mikilvægt er að kostirnir verði teknir til skoðunar á ný og bornir saman. Fýsilegasti kosturinn verði svo festur í skipulagi sem framtíðarlausn.

Umfang verkefnisins og skýr afmörkun gerir það að hentugum kosti til samvinnuverkefnis. Einkaaðilar kæmu þá að fjármögnun, hönnun, uppbyggingu og rekstri mannvirkjanna.

Vestursvæði.

Undirbúningur verka utan áætlunar

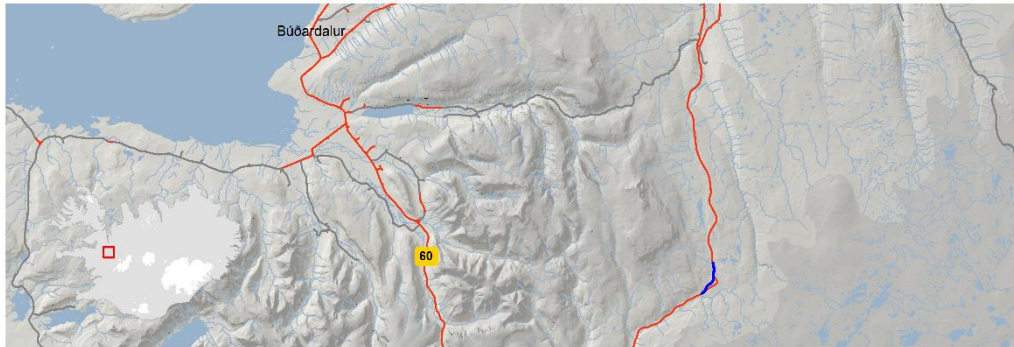
Lögð er til fjárveiting til hönnunar verka utan áætlunar sem koma til framkvæmda síðar.

Hringvegur um Borgarnes, öryggisaðgerðir

Gert er ráð fyrir að fara í öryggisaðgerðir á Hringvegi um Borgarnes á árinu 2020.

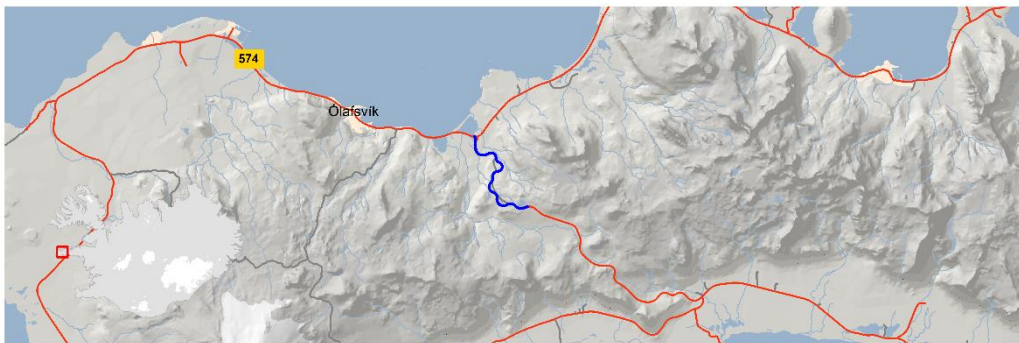
Hringvegur um heiðarsporð (Biskupsbeygja)

Lagt er til að vegurinn um heiðarsporð verði lagfærður á árinu 2021 en þar er hann bæði brattur og með kröppum beygjum.

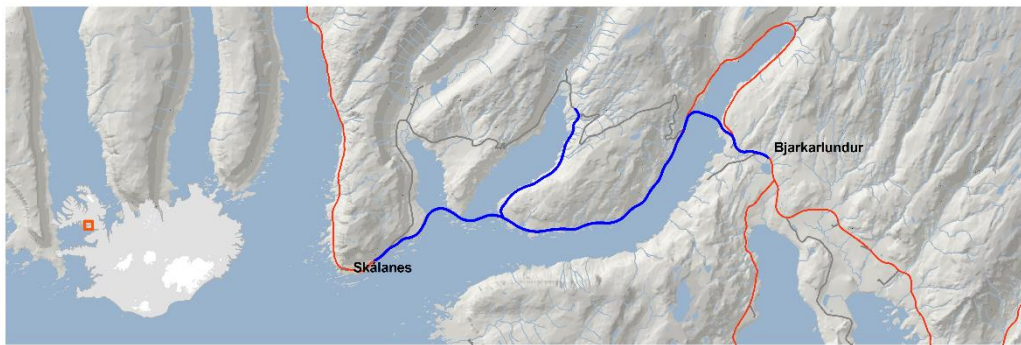
Snæfellsnesvegur um Fróðárheiði

Fjárveitingin er ætluð til þess að ljúka framkvæmdum á þessum kafla á árinu 2020.

Vestfjarðavegur um Gufudalssveit

Fjárveiting er ætluð til framkvæmda við veginn milli Bjarkalundar og Skálaness við norðanverðan Breiðafjörð.

Vestfjarðavegur um Dynjandisheiði

Lagt er til að framkvæmdir við endurgerð Vestfjarðavegar um Dynjandisheiði, sem er um 35 km langur kafli, hefjist árið 2020 og að þeim ljúki árið 2023.

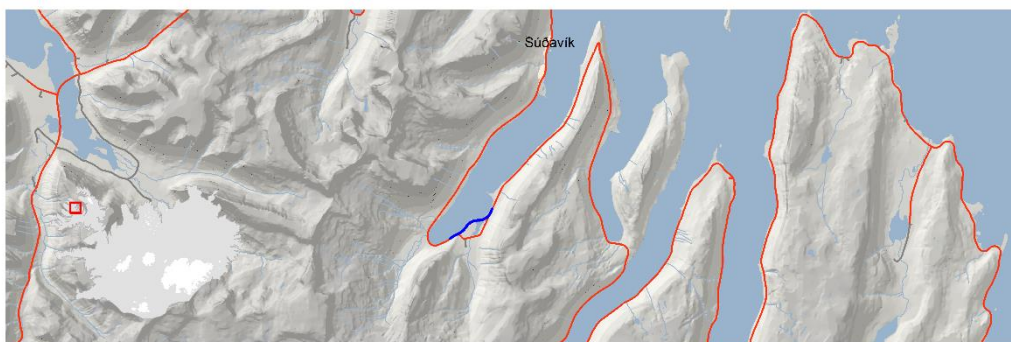
Vestfjarðavegur–Dýrafjarðargöng

Lokið verði við jarðgöng milli Arnarfjarðar og Dýrafjarðar á árinu 2020 en verkið hófst árið 2017. Jarðgöngin munu stytta Vestfjarðaveg um 27 km.

Djúpvegur um Hattardalsá í Álftafirði

Fjárveitingin er ætluð til endurbyggingar á einbreiðri brú á Hattardalsá og færslu vegarins á árinu 2020.

Örlygshafnarvegur um Hvallátur

Lagt er til að endurgerð Örlygshafnarvegur um Hvallátur verði á árinu 2021.

Norðursvæði.

Undirbúningur verka utan áætlunar

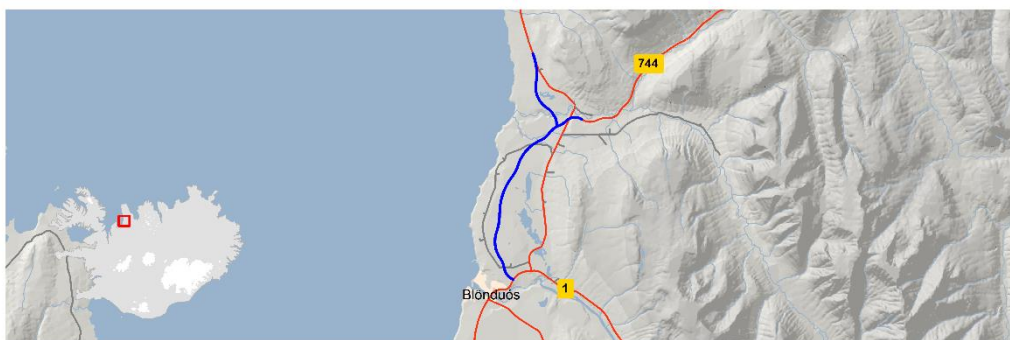
Lögð er til fjárveiting til hönnunar verka utan áætlunar sem koma til framkvæmda síðar.

Jökulsá á Fjöllum

Fjárveitingin er ætluð til að undirbúa framkvæmdir við nýja brú á Jökulsá á Fjöllum.

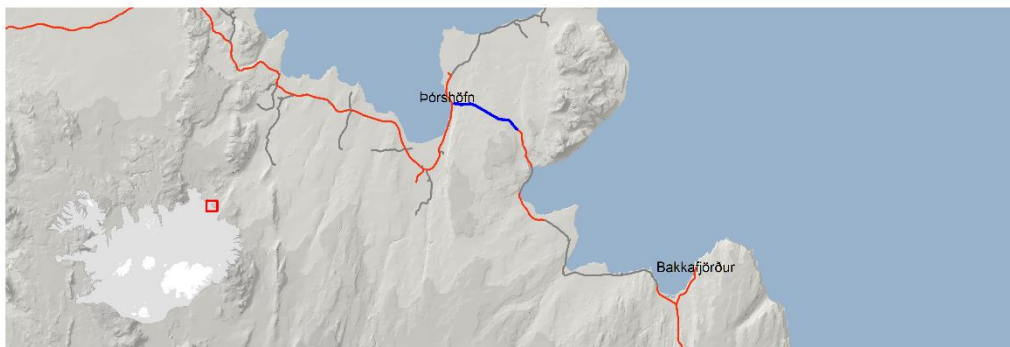
Þverárfjallsvegur um Refasveit og Skagastrandarvegur um Laxá

Fjárveitingin er ætluð til að endurgera veginn milli Hringvegur og Laxár og Þverárfjallsvegur í Refasveit.

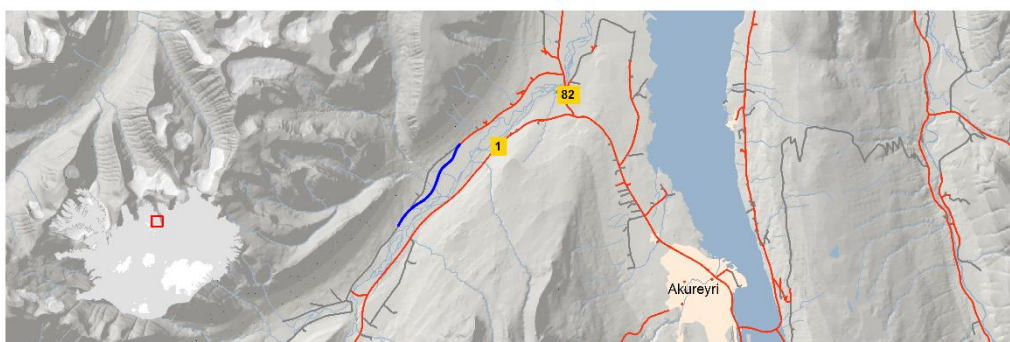
Norðausturvegur um Brekknaheiði

Lagt er til að vegurinn um Brekknaheiði verði endurgerður á árunum 2023 og 2024.

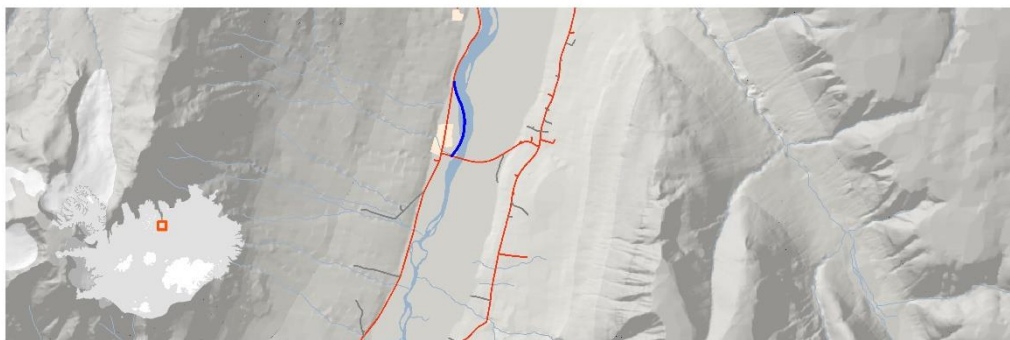
Hörgárdalsvegur

Lagt er til að Hörgárdalsvegur milli Skriðu og Brakanda verði endurgerður og lagður bundnu slitlagi á árinu 2020.

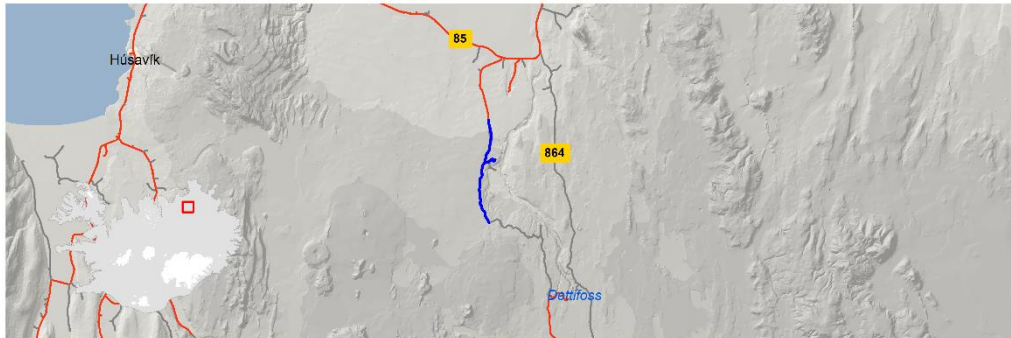
Eyjafjarðarbraut vestri um Hrafnagil

Lagt er til að Eyjafjarðarbraut vestri verði færður austur fyrir byggðina í Hrafnagili í samræmi við aðalskipulag Eyjafjarðarsveitar.

Dettifossvegur, Súlnalækur-Ásheiði

Fjárveiting er ætluð til að klára nýjan Dettifossveg milli Súlnalækjar og Ásheiðar á árunum 2020–2021.

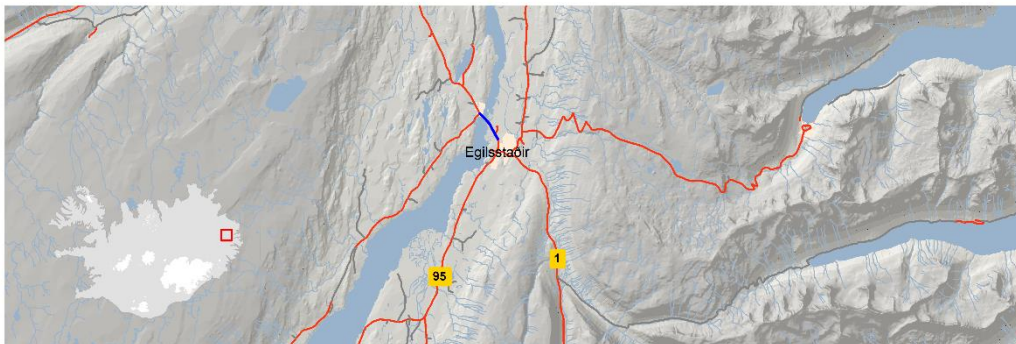
Austursvæði.

Undirbúningur verka utan áætlunar

Lögð er til fjárveiting til hönnunar verka utan áætlunar til framkvæmda síðar.

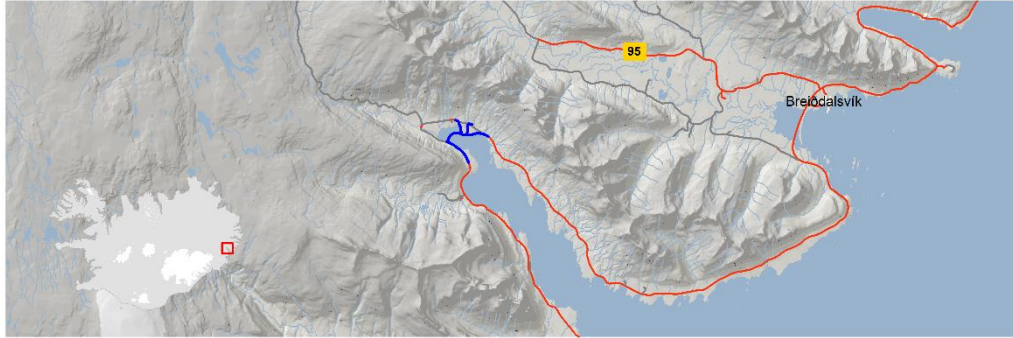
Hringvegur um Lagarfljót

Fyrirhugað er að endurnýja timburgólf á brúnni á árinu 2020 og verður farið í viðgerð á stöplum brúarinnar.

Hringvegur um Berufjarðarbotn

Fjárveitingin er ætluð til að ljúka við nýjan kafla Hringvegar um Berufjarðarbotn á árinu 2020.

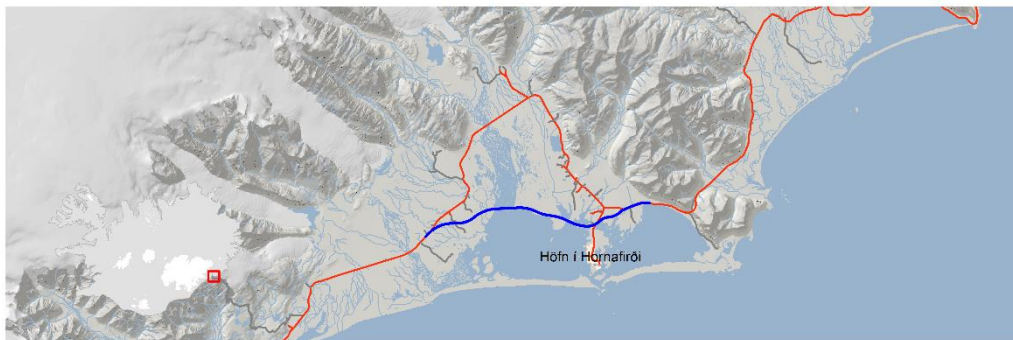

Hringvegur um Hvalnes- og Þvottárskriður

Gert er ráð fyrir að fara í uppsetningu á stálþili á þessum vegarkafli á árinu 2020 til þess að varna grjóthruni inn á veg.

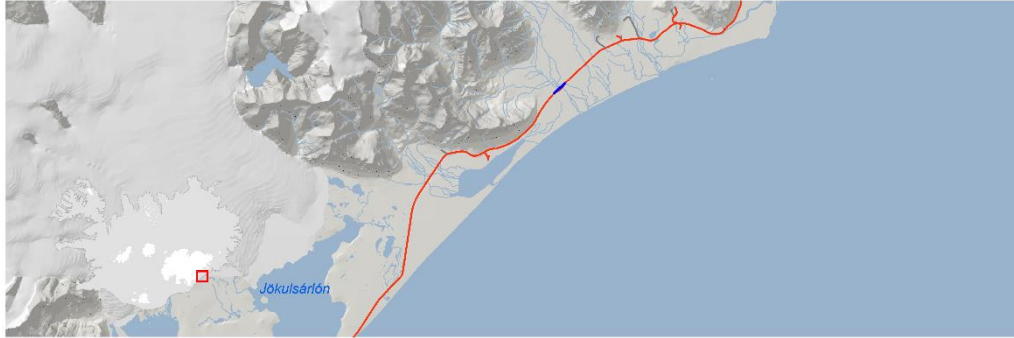
Hringvegur um Hornafjörð

Gert er ráð fyrir að halda áfram framkvæmdum á Hringveginum um Hornafjörð og ljúka á árunum 2021 til 2024. Leitað verði leiða til að fjármagna þetta verkefni í samstarfi við einkaaðila. Fjárveiting miðast helming áætlaðs kostnaðar.

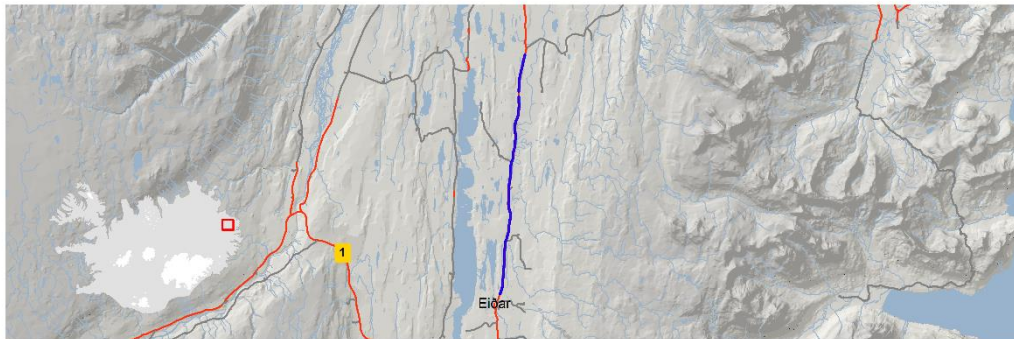
Hringvegur um Steinavötn

Fjárveitingin er ætluð til endurbyggingar brúar á Steinavötnum en einbreið bráðabirgðabrú var byggð haustið 2017 í stað brúar sem skemmdist í vatnavöxtum.

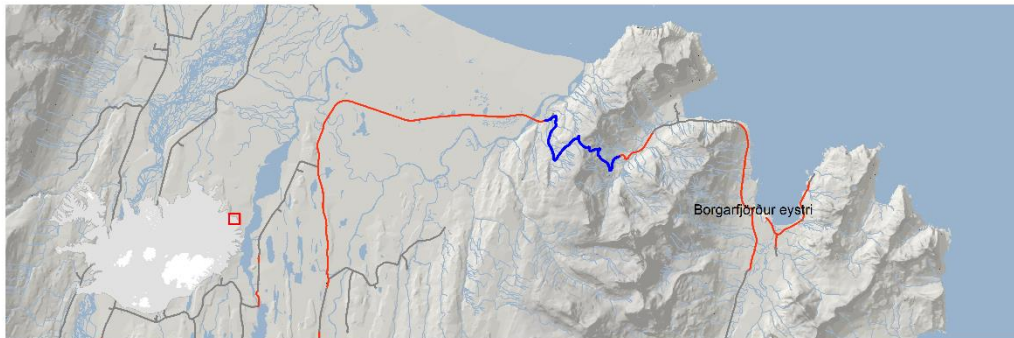
Borgarfjarðarvegur, Eiðar-Laufás

Lagt er til að byrjað verði á endurbótum á Borgarfjarðarvegi milli Eiða og Laufáss á árinu 2024 en þar er nú malarvegur. Gert er ráð fyrir tveggja ára verktíma.

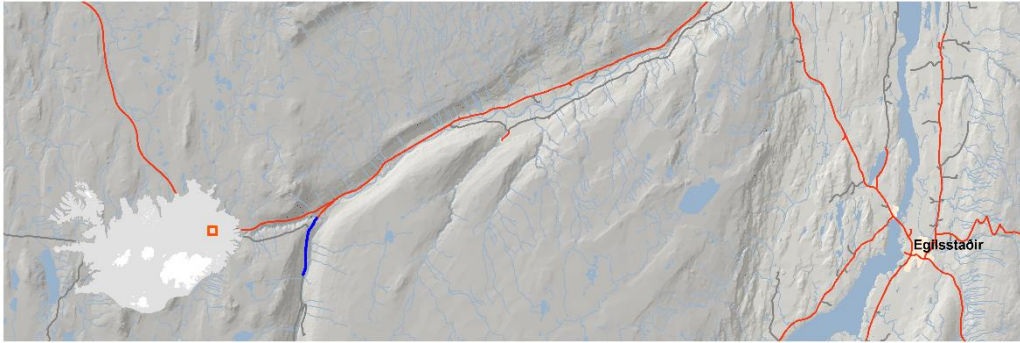
Borgarfjarðarvegur um Vatnsskarð

Fjárveitingin er ætluð til að ljúka þeim framkvæmdum sem hófust árið 2019.

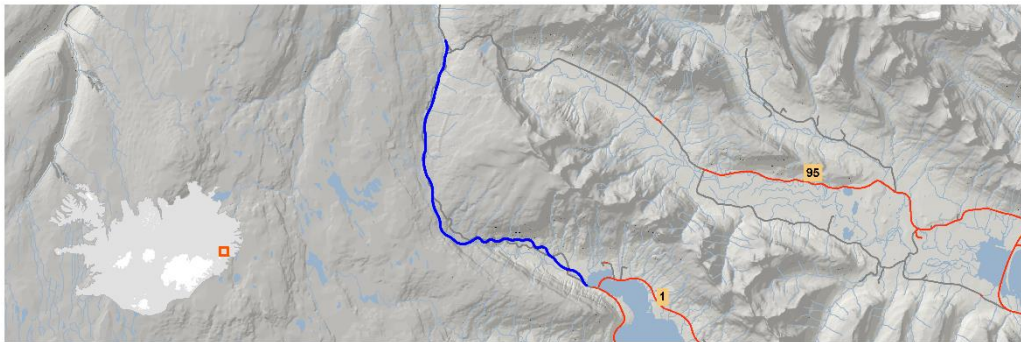
Jökuldalsvegur, Gilsá-Arnórsstaðir

Fjárveitingin er ætluð til endurbóta á Jökuldalsvegi á milli Gilsár og Arnórsstaða á árinu 2020.

Axarvegur, um Öxi

Gert er ráð framkvæmdum á Axarvegi á árunum 2021 til 2023. Leitað verði leiða til að fjármagna þetta verkefni í samstarfi við einkaaðila. Fjárveiting miðast við helming áætlaðs kostnaðar.

Jarðgangaáætlun.

Undanfarin ár hefur verið unnið að gerð Dýrafjarðarganga en áætlað er að framkvæmdum við þau ljúki á árinu 2020. Í þessari áætlun er gert ráð fyrir að framkvæmdir hefjist við Fjarðarheiðargöng á árinu 2022.

Verkefnishópur um Seyðisfjarðargöng skilaði skýrslu um valkosti og áhrif á Austurlandi í júní 2019. Þar voru bornir saman mismunandi kostir í þá átt að rjúfa vetrareinangrun Seyðisfjarðar og styrkja byggð og atvinnulíf á Seyðisfirði og Austurlandi öllu. Niðurstaða hópsins var að með hliðsjón af ávinningi samfélagsins á Seyðisfirði, sem og Austurlandi í heild, sé vænlegast að rjúfa vetrareinangrun Seyðisfjarðar með jarðgöngum undir Fjarðarheiði sem fyrsta áfanga. Seinni áfanginn, sem um leið býr til hringtengingu innan svæðisins, væru göng milli Seyðisfjarðar og Norðfjarðar.

Sameiginlegt og óskipt.

Tengivegir, bundið slitlag

Fjárveiting er ætluð til styrkingar og lagningar bundins slitlags á umferðarlitla tengivegi. Fyrir liggja verklagsreglur um hvernig staðið verður að því að leggja bundið slitlag á þessa vegi. Þeir eru oftast með takmarkað burðarþol, lega þeirra í hæð og plani er ekki fullnægjandi og svo mætti áfram telja. Þar sem víkja þarf frá veghönnunarreglum, eins og í beygjum og blindhæðum, verður gripið til viðeigandi mótvægisáðgerða. Beygjur verða merktar með leiðbeinandi hraða og með stefnuörvum. Blindhæðir verða málaðar með heildreginni línu og merktar með viðeigandi umferðarmerki og leiðbeinandi hraða og þeim jafnvel skipt í einstaka tilvikum. Til greina kemur að lækka leyfilegan hámarkshraða ef hönnunarhraði á öllum veginum er almennt lágur eða ef um stuttan veg er að ræða. Reynt verður að fylgja veghönnunarreglum vegna öryggissvæða utan vega eftir megni. Með þessum áðgerðum telur Vegagerðin að flýta megi lagningu bundins slitlags á umferðarlitla tengivegi án þess að gengið verði á öryggi þeirra og telur Vegagerðin að áðgerðirnar auki jafnframt öryggi. Með fjárveitingu þeirri sem lögð er til á tímabilinu má að öllum líkindum leggja bundið slitlag á um 130 km vega. Lagt er til að skipting fjárins fari eftir lengd tengivega á hverju svæði Vegagerðarinnar án bundins slitlags og umferð eins og verið hefur. Heimilt er einnig að nota fjárveitingu þessa til framkvæmda á héraðsvegum með hlutverk tengivega og eftir atvikum einnig á umferðarlitlum stofnvegum.

Einbreiðar brýr

Fjárveiting er ætluð til að breikka eða skipta út einbreiðum brúm. Á þjóðvegum eru 677 einbreiðar brýr og þar af eru 36 einbreiðar brýr á Hringveginum. Miðað er við að þeim fækki um níu á tímabilinu.

Hjóla- og göngustígar (utan höfuðborgarsvæðisins)

Fjárveiting tekur mið af að auka verulega möguleika á hjólreiðum með framkvæmdum í stígagerð. Reiknað er með að viðkomandi sveitarfélög taki þátt í kostnaði að undangengnum samningum þar um. Miðað er við að þátttaka Vegagerðarinnar verði allt að helmingur kostnaðar nema á langleiðum utan höfuðborgarsvæðisins þar sem kostnaðarþátttaka getur orðið meiri. Fjárveitingin hér miðast við göngu- og hjólastíga utan höfuðborgarsvæðisins en stígar á höfuðborgarsvæðinu eru hluti af Samgöngusáttmálanum. Með stígagerðinni er stefnt að því að umferð hjólandi ökumanna verði ekki leyfð á vegum samhliða stígum.

Samgöngurannsóknir

Fjárveitingin er ætluð til að styrkja rannsóknir á sviði vegtækni og samgangna. Miðað er við að styrkja verkefni í samræmi við áherslur samgönguáætlunar.

Héraðsvegir

Samkvæmt vegalögum, nr. 80/2007, svara héraðsvegir að mestu til safnvega áður. Lengd héraðsvega er um 2.644 km. Með breytingu á vegalögum í ársbyrjun 2015 stýttust héraðsvegir um 346 km og lengdust tengivegir sem því nemur.

Landsvegir utan stofnvegakerfis

Landsvegir eru vegir yfir fjöll og heiðar og aflagðir byggðavegir á eyðilendum. Lengd þeirra er um 1.955 km. Á landsvegum skal einungis gera ráð fyrir árstímabundinni umferð og minna eftirliti og minni þjónustu en á öðrum vegum.

Styrkir til samgönguleiða/styrkvegir

Heimilt er að styrkja tilteknar samgönguleiðir sem ekki falla undir skilgreiningar þjóðvega. Auglýst er eftir umsóknum árlega.

Reiðvegir

Lagt er til að árleg fjárveiting til reiðvega verði 75 millj. kr. á ári út tímabilið.

Smábrýr

Lagt er til að fjárveiting til smábrúa verði 50 millj. kr. á ári.

Girðingar

Lagt er til að árleg fjárveiting til viðhalds girðinga verði 60 millj. kr. á tímabilinu.

Sameiginlegur jarðgangakostnaður

Fjárveiting er ætluð til greiðslu sameiginlegs kostnaðar við undirbúning framkvæmda við jarðgöng.

Samgöngusáttmálinn.

Samgöngusáttmálinn gerir ráð fyrir umtalsverðum framkvæmdum á innviðum allra samgöngumáta á höfuðborgarsvæðinu: Stofnbrautum, Borgarlínu og göngu- og hjólastígum. Gert er ráð fyrir að nokkur stór verkefni í stofnbrautum klárast á tímabilinu, þá sérstaklega á Reykjanesbraut. Einnig er gert ráð fyrir því að framkvæmdir við stökk á Miklubraut hefjist, Arnarnesvegur verði byggður upp milli Rjúpnavegs og Breiðholtsbrautar og Hringvegur milli Bæjarháls og Vesturlandsvegar verði breikkaður.

Gert er ráð fyrir að þrjár fyrstu leiðir Borgarlínu: milli Ártúns og Hlemms, milli Hlemms og Hamraborgar og milli Hamraborgar og Linda verði fullkláraðar á tímabilinu.

Aðrar framkvæmdir eru:

Hjóla- og göngustígar

Ætlað að efla verulega uppbyggingu samgöngukerfis hjóltreida og göngu á höfuðborgarsvæðinu.

Umferðarstýring, aukið umferðarflæði og öryggisaðgerðir

Ætlað til að greiða kostnað við ýmis smærri verk sem ætlað er að útrýma flöskuhálsum á einstökum stöðum á höfuðborgarsvæðinu, reka og bæta stýringu umferðarljósa og bæta þar með umferðarflæði, efla umferðaröryggi og bæta almenningssamgöngur með gerð sérreina fyrir strætisvagna og öðrum aðgerðum í þágu strætisvagna, svo sem við gatnamót.

Göngubrýr og undirgöng

Ætlað til að auka öryggi fótgangandi og hjóltreidafólks við umferðarmiklar stofnbrautir á höfuðborgarsvæðinu.

3.2.3 Framkvæmdir við vita og hafnir.

3.2.3.1 Vitabyggingar.

Undir þennan lið fellur nauðsynleg endurnýjun á búnaði vita og dufla. Miðað er við að nýir vitar eða dufl verði ekki tekin í notkun heldur aðeins endurbygging eldri vita eða endurnýjun dufla. Að auki falla öldudufl undir þennan lið en gera má ráð fyrir að þeim fjölgi á tímabilinu. Innan skamms má búast við að þörf verði á endurnýjun nokkurra vita.

3.2.3.2 Sjóvarnargarðar.

Gert er ráð fyrir áframhaldandi vinnu að sjóvörnum á áætlunartímabilinu. Unnið er í samvinnu við sveitarfélög/landeigendur sem greiða a.m.k. 1/8 hluta kostnaðar. Við útteilingu fjármagns er notað forgangs röðunarlíkan sem tekur tillit til sjávarrofs og verðmæta lands sem hverfur. Gert er ráð fyrir að framkvæmdaþörf í sjóvörnum aukist vegna hækkandi sjávarstöðu sem orsakast af hnattrænni hlýnun og jarðskorpuhreyfingum. Þá er töluvert um að sjóvarnir séu orðnar gamlar og þörf sé á endurbyggingu og styrkingu. Í töflu 9 í þingsályktunartillögunni er að finna ítarlega sundurliðun á fyrirhuguðum sjóvarnarframkvæmdum.

3.2.3.3 Landeyjahöfn.

Á áætlunartímabilinu er gert ráð fyrir endurbótun á Landeyjahöfn. Framlögnum er ætlað að standa undir kostnaði við rannsóknir, öryggismál og framkvæmdir sem eiga að auðvelda að halda nægu dýpi í höfninni. Einnig er gert ráð fyrir viðhaldsdýpkun árlega auk landgræðslu. Í lok tímabilsins er gert ráð fyrir að malbika bílastæði og endurbyggja flóðvarnargarða. Miðað er við að viðhaldsdýpkun verði mest með dýpkunarskipum en yfir háveturinn verður hafnarmynnið dýpkað frá landi. Helstu framkvæmdir eru að gera steypa akbraut út á ytri garðhousa, byggja tunnu á endum til að þrengja hafnarmynnið og stækka athafnarými ferjunnar í innri höfn. Gert er ráð fyrir að fjárveitingar lækki á seinni hluta tímabilsins vegna minni dælingar með komu grunnristari ferju sem kom sumarið 2019.

Gert er ráð fyrir áframhaldandi rannsóknnum á að endurbæta Landeyjahöfn sem felst í að draga úr sandburði og ölduhæð.

Botndælubúnaður í Landeyjahöfn.

Gert er ráð fyrir að komið verði upp dælu og lögnum við hafnarmynnið til að dýpka yfir veturinn.

3.2.3.4 Ferjubryggjur.

Undir ferjubryggjur falla framlög til viðhalds og endurbyggingar hafnarmannvirkja utan skilgreindra hafnarsvæða þar sem ríkið styrkir ferjusiglingar, t.d. á Breiðafirði, í Mjóafirði og við Ísafjarðardjúp. Á tímabilinu er gert ráð fyrir að endurbyggja ferjuaðstöðuna í Mjóafirði og rífa ferjubryggjur við Ísafjarðardjúp sem eru aflagðar.

3.2.3.5 Hafna- og strandrannsóknir.

Undir hafnarannsóknir falla frumrannsóknir, gerð grunnkorta af hafnarsvæðum, dýptarmælingar, jarðvegsathuganir, straumfræðirannsóknir, undirstöðurannsóknir á sjólagi og strandbreytingum, öldulíkon fyrir hafnir, líkantilaunir og hagkvæmniathuganir.

Hornafjörður: Kannaðir verða möguleikar á að auka dýpi til siglinga yfir Grynnslin utan við Hornafjarðarós. Unnið verður samkvæmt rannsóknááætlun en áætlaður heildarkostnaður er um 50 millj. kr. Þessar rannsóknir eru afar mikilvægar fyrir Hornafjarðarhöfn til að unnt sé

að skera úr um það hvort hún geti þróast í takt við stærri og djúpristari fiskiskipaflota og flutningaskip.

Strandrannsóknir

Til strandrannsókna teljast m.a. öflun ýmissa grunnupplýsinga, mælingar og rannsóknir sem stuðla að öryggi sjófarenda og íbúa á strandsvæðum og grunnrannsóknið sem nýtast við hönnun hafnarmannvirkja, sjóvarnargarða og annarra mannvirkja við strendur landsins.

Helstu verkefnaflokkar eru:

- Öldufars- og sandburðarrannsóknir. Helstu verkefni eru öldufars- og efnisburðarrannsóknir, sandflutningar við Þorlákshöfn og Landeyjahöfn, landbrot við Vík í Mýrdal og við Jökulsá á Breiðamerkursandi, rannsóknir til að tryggja aukið dýpi fyrir stærri fiskiskip í innsiglingunni til Hafnar í Hornafirði, sandburður og uppbygging lands í Sauðárkrúkshöfn og sandflutningur í skjóli við brimvarnargarðinn á Rífi.
- Umhverfisrannsóknir. Þessar rannsóknir beinast að áframhaldandi þróun upplýsingakerfis um veður og sjólag. Stefnt er að uppsetningu kerfis sjávarborðsmæla til að fylgjast með afstöðubreytingum lands og sjávar sem bæði geta stafað af jarðskorpuhreyfingum og hnattrænni hlýnun. Fylgjast þarf með langtímabreytingum, m.a. til að meta flóðahættu við strendur. Rauntíma ölduspárlíkan fyrir landgrunnið verður útvíkkað og endurbætt með það að markmiði að bæta upplýsingagjöf til sjófarenda nærri ströndinni. Bætt verði inn ölduspá við hafnir. Reklíkan sem tekur á reki skipa, björgunarbáta, hafiss og mengandi efna verður virkjað og endurbætt.

3.2.4 Hafnabótasjóður – styrktar framkvæmdir.

Stjórnvöldum er heimilt að styrkja framkvæmdir í höfnum samkvæmt hafnalögum. Hluttur ríkisins er frá 60% til 90% og ræðst af tekjum hafna og viðkomandi framkvæmdum, sjá 24. gr. hafnalaga, nr. 61/2003.

Í hafnalögum er það skilyrði sett fyrir úthlutun styrkja úr ríkissjóði að viðkomandi höfn hafi skilað rekstrarafgangi að teknu tilliti til vaxta eða hafi nýtt möguleika sína til tekjuöflunar með eðlilegum hætti.

Samkvæmt 1. mgr. 24. gr. hafnalaga skal framlag ríkissjóðs ekki raska ótilhlýðilega samkeppni milli hafna samkvæmt ákvæðum samningsins um Evrópska efnahagssvæðið. Eftirtaldir hafnir fá ekki ríkisstyrk vegna þessa ákvæðis: Faxaflóahafnir, Kópavogshöfn, Hafnarfjarðarhöfn og hafnir í Fjarðabyggð.

Við undirbúning samgönguáætlunar sóttu hafnir um framkvæmdir fyrir um 36 milljarða króna á tímabili áætlunarinnar og þar af gæti framlag ríkissjóðs numið allt að 18 milljörðum króna. Framlag ríkissjóðs til nýrra hafnaframkvæmda, þ.e. að frádregnum hafnarframkvæmdum á eldri áætlun, er aðeins um fimm milljarðar kr. og því er nauðsynlegt að forgangsraða hafnaframkvæmdum í samgönguáætlun. Við forgangsroðun var eftirfarandi haft að leiðarljósi:

- Framkvæmdir sem voru hafnar fóru inn á nýja áætlun.
- Framkvæmdir sem voru í eldri samgönguáætlun en voru ekki hafnar fóru endurskoðaðar í nýja áætlun.
- Að viðkomandi framkvæmd taki mið af mikilvægi fyrir samgöngukerfi landsins og almannahagsmuni á viðkomandi stað (hafnalög gr. 23).
- Að viðkomandi framkvæmd sé hagkvæm og ekki ætluð til afnota fyrir einstaka aðila í flutningastarfsemi (gr. 23).
- Að viðkomandi framkvæmd raski ekki samkeppnisstöðu skv. ákvæðum Evrópska

efnahagssvæðisins (gr. 23).

- Höfnin skili rekstrarafgangi að teknu tilliti til vaxta eða hafi nýtt möguleika sína til tekjuöflunar með eðlilegum hætti (gr. 24).
- Að framkvæmdin tryggji viðhald hafnarinnar og öryggi sjófarenda.
- Viðhaldsdýpkanir og endurbygging hafnarmannvirkja.

Rannsóknir til að bæta hafnaraðstöðu

Úr hafnabótasjóði er fjárveiting ætluð til að bæta hafnaraðstöðu í einstökum höfnum. Óskað hefur verið eftir rannsóknum til að bæta hafnaraðstöðu á eftirtöldum stöðum:

- Arnarstapi, athugun á að auka athafnarými, viðlegu og kyrrð innan hafnar.
- Ólafsvík, athugun á lengingu Norðurgarðs til að auka kyrrð innan hafnar. Einnig lengd og form garðs.
- Vesturbyggð, athugun á aðstöðu fyrir flutningaskip á Patreksfirði.
- Bolungarvík, athugun á áhrifum endurbóta innan hafnar á kyrrð og hvort unnt sé að draga úr sandburði, athugun á ástandi Grundargarðs og mat á þörf til endurbyggingar.
- Ísafjörður, athuganir á aðkomu og aðstöðu stórra skemmtiferðaskipa.
- Sauðárkrókur, undirbúningsrannsóknir vegna nýrrar ytri hafnar, sandburðarreikningar og öldulíkön.
- Húsavík, athugun á kyrrð við Bökubakka með reiknilíkani fyrir öldur innan hafnar, athugun á möguleikum til að hefta sandburð.
- Þórshöfn, athugun á stækkunarmöguleikum.
- Fjarðabyggð, athugun á hafnaraðstöðu fyrir botni Eskifjarðar.
- Djúpvogur, athugun á hafnaraðstöðu fyrir fiskeldi.
- Vestmannaeyjar, gera samanburð á hafnarkostum fyrir stór flutningaskip.
- Þorlákshöfn, sandburðarrannsóknir í tengslum við nýja innsiglingarlínu, endurskoðun á tillögum að stórskipahöfn.
- Grindavík, setja upp reiknilíkan fyrir höfnina til að kanna áhrif ýmissa breytinga á kyrrð innan hafnar.
- Reykjaneshöfn, athugun á uppbyggingu fiskihafnar og aðstöðu fyrir slipp í Njarðvíkurhöfn.

Helstu hafnaframkvæmdir

Á fyrri hluta tímabilsins er gert ráð fyrir að ljúka þeim verkum sem þegar eru hafin og byrja aðeins á verkefnum sem voru á eldri áætlun. Gera má ráð fyrir að við endurskoðun áætlunar verði gerðar breytingar á síðara tímabilinu. Í töflu 8 í þingsályktunartillögunni er að finna ítarlega lýsingu á fyrirhuguðum ríkisstyrktum hafnaframkvæmdum.